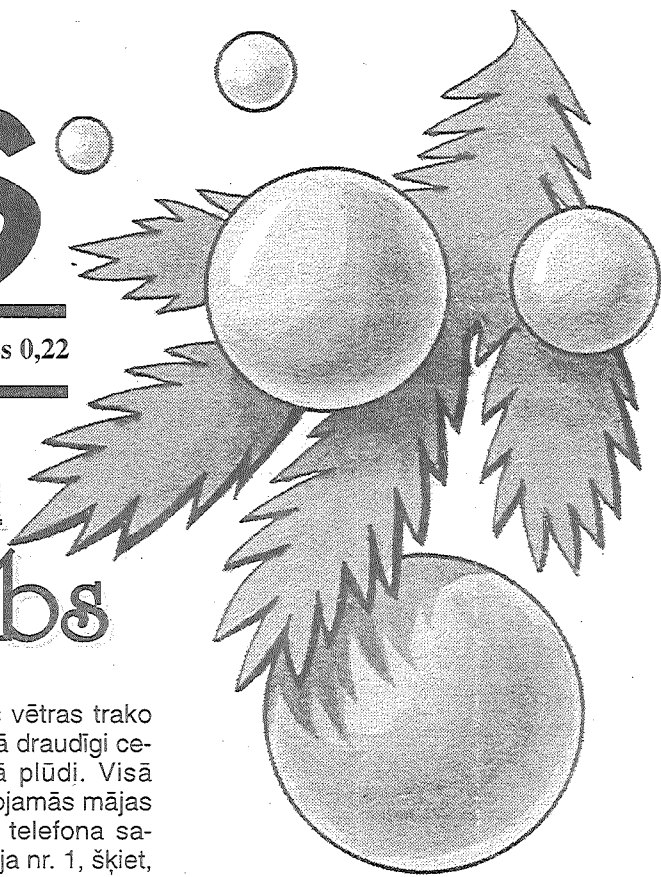

Gads ir balts no abiem galiem, bet pa vidu raibs

Neviens mums nepateiks, vai viens gads ir daudz vai maz. Un kā tas var būt, ka pēkšņi, vienā mirkli, beidzas gads un jau pēc sekundes to nomaina cits. Kas notiek ar veco? Un vai jaunais tiešām nāk balts, vai tam jau ir iekodēta sava zīmju sistēma, kuras diktētajā kārtībā notikumi sakārtosies neatkarīgi no mūsu gribas? 2001. gads bija pirmais jaunajā tūkstošgadē. Kāds tas bijis, vērtējiet kopā mums.

Gada starts

Kritīsiet, ka tās bija pašvaldību vēlēšanas, kurām daudzi gatavojās jau kopš gada sākuma. 15. janvārī sākas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšana, un gan Preiļi, gan Līvānu novada pirmie to pastīdzas izdarīt pārstāvji no Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas. Jau februārī top zināms, ka Preiļu rajonā pašvaldību vēlēšanām ir iesniegts 51 deputātu kandidātu saraksts ar 400 kandidātiem. Vadoties pēc vienkāršiem aprēķiniem, vidēji uz vienu pašvaldības deputāta krēslu lūkojas 3,2 gribētāji. Vēlēšanu maratons nebūt nebeidzas martā, kā bija cerēts, bet ievēlka līdz pat gada otrajai pusī. Preiļu novada domnieku vārdi tiek pašudināti tikai pēc atkārtotajām vēlēšanām 11. jūlijā.

Gada zvaigžņotākais notikums

Jūnija beigās Preiļi kļūst par valsts nozīmes pilsētu — tādu rosību, pacēlumu un cilvēku pieplūdumu izraisa Trīs zvaigžņu sporta spēles. Preiļu ielās var sastapt latviešus pat no Amerikas un Austrālijas, un teju no visām Latvijas pilsētām. Saldais ēdiens sporta gardēžiem, daudzpusīga kultūras un atpūtas programma, apmierināti gan pirkti, gan pārdoti gribētāji, sakārtota pilsēta — to visu atnesa šis gads un Trīs zvaigžņu sporta spēles Preiļos.

Gada vizītes

Prominentu personu vizītēm bagāts gads. Tas sākas ar premjera Andra Bērziņa vizīti Preiļos. Februāra sākumā rajonā apmeklē satiksmes ministrs Anatolijs Gorbunovs, februāra beigās — izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškālns. Savukārt martā Preiļu un Līvānu novadā ciemojas kultūras ministre Kārīna Pētersone. Mūs pagodina arī augustā garīdzniecība — Trīs zvaigžņu sporta spēlēs kā goda viesis ierodas katoļu baznīcas kardināls Jānis Pujats. (Romā pāvests Jānis Pāvils II šī gada sākumā dod savu svētību Jānim Pujatam, kurš no arhibīskapa kļūst par kardinālu.) Līvānu un Jersikas parreiztīcīgo baznīcu vasarā apmeklē parreiztīcīgās baznīcas galva — tēvs Aleksandrs. Vienubrid virmo pavisam reālas

cerības sagaidīt vizītē Preiļos arī Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, tomēr Prezidentes kanceleja paziņo, ka vizīte nenotiks.

Gada jubileja

Augusts. Rīgai — 800. Galvaspilsētas svētkus daudzi izbauda ar īpašām sajūtām, jo nākošo simtgadi, visticamāk, nepiedzīvosim. 20 tūkstoši dalībnieku no visas Latvijas piedalās Rīgas astoņsimtgades dziesmu un deju svētkos. Televīzijas ziņo, ka zilo ekrānu skatītāju skaits astoņsimtgades tiešraīžu dienās sasniedzis rekordu. Svētku kulminācija — salūts, kas ietērpts Mārtiņa Brauna skaņdarba «Sapnis par Rīgu» skaņās, — savilņo. Rīgas svētki ir izdevušies. Nedzird kritiskas replikas, nedz arī netīrās veļas mazgāšanu pēc tam, pie kā pēdējā laikā tik ļoti esam pieradināti. Pirms svētkiem uzvirtojušās runas, ka Rīgas salūta naudu vajadzētu izdalīt iedzīvotājiem «uz galviņām», noklusušas. Aprēķinot tēriņus, izrādās, ka katram Rīgas iedzīvotājam no pašvaldības budžeta šie svētki izmaksājuši vien nieka 30 santimus.

Gada melnais septembris

Traģiskākais, ko nesis šis gads. 11. septembra teroristu uzbrukums Pasaulē tirdzniecības centram Nujorkā un Pentagona ēkai. Viens mirklis, kas satricina pasauli līdz pašiem pamatiem. Vai būs trešais pasaules karš? Jautājums, ko cilvēki uzdod viens otram un paši sev visā pasaulē. ASV pretterocienu terorisma atbalstītājiem sāk jau oktobrī. Un neviens īsti netic, ka ar drupu novākšanu Manhetenā vai uzlidojumiem Afganistānai viss tā arī beigsies. Cilvēkus brīdina no jauniem terora aktiem tieši svētku laikā. Pa pasauli ceļo Sibīrijas mēris, un cilvēce iemācās jaunu terminu — terorists pašnāvnieks.

Gada drauds

Ja kāds bija nolēmis kļūt par veģetāru uztura piekritēju, tad piemērotāku brīdi par 2001. gadu grūti atrast — pasauli savilņo ziņa par trako govju slimību, lopu mutes un nagu sērgu. Strauji kritas pieprasījums pēc liellopu gaļas, pār robežu vairs nedrīkst ceļot ar desas, šķiņķa un konservu krājumiem, bet pārejas punktos robežšķērsošanai jāveic dezinfekcijas pasākumi. Satraukti arī zemnieki Latvijā, taču, par laimi, mutes un nagu sērgas izplatību izdodas apturēt.

Gada stihija

Esam spiesti atzīt, ka dabā valda zināms sajukums, un kataklīzmas, par nožēlu, var vērot ne tikai televīzijas ziņu pārraidēs, bet arī tepat Latvijā un pat tuvākajā apkaimē. Jūlija vidū spēcīga vētra plosās Aizkalnē, Rušonā un citviet. Nolauzti koki, mājām norauti jumti.

Rudeni orkānam līdzīgas vētras trako Kurzemes pusē, Daugavā draudīgi ceļas ūdens līmenis, Rīgā plūdi. Visā Latvijā neskaitāmas dzīvojamās mājas paliek bez elektrības un telefona sākariem. Taču šī gada stihija nr. 1, šķiet, ir zibens. Jūlijā Valkas rajona Trikātas pagastā zibens nosper 12 zirgus, iedzīvotāji tiek brīdināti piesargāties no lodveida zibens. Kā kronis visam ir «zibens» nedarbi Silenes robežkontroles punkta videonovērošanas sistēmā, kas uz krietni laiku padarīja muitas darbu absolūti necaurspīdīgu.

Gada debija

Uzlecošā Repšes zvaigzne šogad pārsteigusi daudzus. Tuvojās taču Saeimas vēlēšanas. Einars Repše Latvijas valsti solās padarīt tikpat drošu un stabilu kā latīnieku bankā. Kā izrādās, Repše nav ar pliku roku ņemams, jo uzreiz nosauc sev cenu. Tautā gan mēļo, ka vajadzīgo summiņu bagāti onkuļi sen jau Repšiem sametuši.

Gada vilšanās

Vilšanos daudziem sagādā Arņa Medņa uzstāšanās «Eirovizijā». Acīmredzot pēc «Prāta vētras» grandiozajiem panākumiem latviešiem ir grūti samierināties ar A. Medņa iegūto 18. vietu, kas pat nedod tiesības mūsu dziedātājiem nākošgad kāpt uz Eirovizijas skatuves tepat kaimiņos — Tallinā. Par prieku estrādes mūzikas faniem Latvija tomēr būs to valstu starpā, kas startēs 2002. gada Eirovizijā, un tas noticis, pateicoties Portugālei, kas atteikusies no dalības nākošā gada konkursā. Tiesa, latviešu žūrijas vērtējumam tauta vairs netic. Eirovizijas dalībnieku turpmāk noteiks tikai skatītāju vērtējums.

Gada dzīvnieks

Jaunais būs zirga gads, bet aizejošais vismaz «Novadnieka» gada apskatā lai paliek nevis kā čūskas, bet kā zvērigā suņa gads. Saimnieku nepieskatītu un asiņskāru suņu tēma šogad sasniedz savu apogeju. Vairākkārt no suņa zobiem cieš bērni. Nav pārliecības, ka pat savas mājas kāpņu telpā priekšā pēkšņi neizlēkšos kāds četrkājains slepkava. Vajadzīgs likums, kas aizliedz turēt atsevišķu šķirņu suņus. Diemžēl par savu suņu nodarījumiem saimnieki joprojām atbildību nenes.

Gada cerība

Divus gadus kā kaķis aiz astes no Eiropas vilktais SAPARD beidzot ir sasniedzis Latviju. Sākusies projektu iesniegšana par Eiropas Savienības līdzekļu saņemšanu. Nav zināms, vai Eiropas naudu saņems arī mūsu zemnieki, skaidrs tikai viens — TUR bīrokātija ir vēl lielāka kā TE, un SAPARD saņemšana būs ista izturības pārbaude Latvijas lauksaimniekiem.

Gada tiesa

Pēc gandrīz sešiem gadiem beidzot tuvojās noslēgumam (vai vismaz beigu sākumam) bankas «Baltija» (BB) krimināllietā, kuru ierosināja 1995. gadā. Apkrāptie noguldītāji cerēja visai drīz redzēt savus apkrāpējus aiz restēm, taču tad tikai sākās vairākkārtēja tiesnešu maiņa, Laventa cikliskās sirdslēkmes tiesas sēžu dienās, T. Freimaņa krustvārdu miklas, visbeidzot sūdzība pret Latvijas valsti Eiropas cilvēktiesību tiesā. Bet fināls vēl tikai būs, jo tiesnese Šteiner te turpina lasīt apsūdzību.

Gada prieks

Derētu arī rubrika «Gada sarūgtinājums». Par to, kādu jucekli izraisīja pensiju indeksācija oktobrī un centralizēto eksāmenu kārtošana, vai par to, kā māte no Saunas pagasta par pusstopu pārdeva savu trīsgadīgo dēliņu, taču — lai paliek. Paldies Dievam, gads parasti beidzas ar prieku un pozitīvām emocijām gadumijā, bet cik prieka brīžu bijis visa gada garumā? Mums visiem mūsu Preiļu rajonā? Lielākais prieks par bērniem — par superpuikām, izteiksmīgajiem runātājiem zvībuliņiem, skaņajiem dziedātājiem cāļiem un Aiviekstes lakstīgalām. Par sportistiem.

Prieks par to, ka redzamās jaunceltnes, piemēram, Preiļu tirgus ēka. Par to, ko dara kultūras darbinieki pagastos, Līvānos un Preiļos. Par to, ka Līvāniem nenācās otrreiz kļūt par bezdarba galvaspilsētu sakarā ar a/s «Līvānu stikls» bankrotu. Par to, ka, neraugoties uz grūtībām, Preiļu slimnīcā ir jauns rentgenaparāts un, ka līvānieši savai slimnīcai saziņojuši vairāk kā 3,5 tūkstošus latu. Par aizvadītajām Eiropas kultūras mantojuma dienām. Par sakoptības skatēm, mūsējo panākumiem konkursā «Sējējs», rekonstruēto Aglonas lauku slimnīcu, siltināto Rožupes pamatskolu un svaigi remontēto bibliotēku. Par uzņēmēju dienām Līvānos un maģistrālā gāzes vada būvniecību Preiļos. Prieks par katru jaundzimušo un viņa māmiņu, no kurām 148 esam apsveikuši «Novadnieka» lappusēs. Par katru mazo delveri, kas šogad kļuvis par gadu lielāks un gudrāks. No viņu pulka 276 bērnodarznieki šogad saņēmuši «Novadnieka» apsveikumu dzimšanas dienā.

Vecais gads kā izlasīta un aizvērtā grāmata ir jānoliek malā. Jānoliek gan prieks, jo tas jau ir bijis, gan sāpes, jo arī tās ir pagājušas. Par nākošo mēs zinām tikai to, ka tas būs vienādi lasāms no abiem galiem — 2002. Kas būs pa vidū?.. Par to nākamajos «Novadnieka» numuros visa gada garumā.

G. Kraukle

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Prezidente izbrāķe
Komerclikuma labojumus

Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga izsludinās Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumu un jau ir atdevusi Saeimai otrreizējai skatīšanai grozījumus Komerclikumā, kas nozīmē, ka Komerclikums stāsies spēkā nākamā gada 1. janvārī tajā redakcijā, kura jau tika pieņemta pagājušogad. Līdz 2005. gada sākumam tiek atcelti visi likumā nosauktie termiņi par uzņēmējdarbību pāreģistrēšanu no Uzņēmumu reģistra uz Komercreģistru. Prezidente norāda Saeimai, ka nesen tās pieņemtie grozījumi ir pretrunā ir citām Komerclikuma daļām vai citiem likumiem.

Miris maestro
Leonīds Vigners

23. decembrī 95 gadu vecumā miris kordiriģents, ilggadējais latviešu vispārējo dziesmusvētku virsdiriģents Leonīds Vigners. L. Vigners bija latviešu vispārējo dziesmu svētku virsdiriģents, sākot no 1948. gada līdz dziesmusvētku simtgadei 1973. gadā. Turpmākajos gados meistars bijis svētku goda virsdiriģents.

Strasbūrā vairāk nekā
30 prasību no Latvijas

Eiropas Cilvēktiesību tiesā reģistrētas vairāk nekā 30 Latvijas iedzīvotāju prasības. Kā ziņo «Neatkarīgā Rīta Avīze», 90% no sūdzībām tiek izmestas. Tik lielu atbirumu radot garīgi slimu cilvēku sūdzības par lietām, kam nav nekāda sakara ar Eiropas cilvēktiesību konvenciju, bet lietas pieņemšana izskatīšanai jau radot nopietnas pārdomas par cilvēktiesību pārkāpumu.

Premjers vērtē darīto

Ministru prezidents Andris Bērziņš par labāko šogad paveikto darbu vērtē 2002. gada valsts budžeta pieņemšanu, ziņo LETA. Par priecīgāko notikumu premjers uzskata Rīgas 800 gadu jubilejas svinības, par lielāko neveiksmi — to, ka nav izdevies pārliecināt koalīcijas partnerus par grozījumiem likumdošanā, lai jau ar 2002. gada 1. janvāri strādājošie pensionāri iegūtu iespējas saņemt pilnu pensiju. Ministru prezidents atzīst, ka 2002. gads Latvijai būs ļoti svarīgs, jo izšķirsies jautājums — būt vai nebūt Eiropas Savienībā un NATO.

Baltijas reņģes daudz
dioksīna

Zviedri, veicot pētījumus, konstatējuši paaugstinātu dioksīna līmeni Baltijas jūrā nozvejotajās reņģēs, ziņo Valsts zivsaimniecības pārvalde. Pašlaik Latvijas atbildīgās institūcijas spriež, kā pārliecināties par Zviedrijas pētījumu iegūto rezultātu ticamību. Tā kā mūsu valstī nav iekārtas dioksīna saturs noteikšanai, analīzes būs jāveic ārpus Latvijas un šim pasākumam būs jāpiesaista līdzekļi. Pasaulē ir tikai 70 dioksīna noteikšanas laboratorijas. Latvijai vistuvākā atrodas Somijā Sabiedrības veselības institūtā. Vienas analīzes cena — 1500 ASV dolāru.

Nacionālais ziņojums
ir jāpārstrādā

Ministru kabineta komiteja pirms Ziemassvētkiem neapstiprināja Latvijas Republikas nacionālā ziņojuma pamatdokumenta projektu, kas Ārlietu ministrijai būs jāiesniedz Apvienoto Nāciju organizācijā, uzdeva to pārstrādāt un mēneša laikā iesniegt atkārtotai izskatīšanai, ziņo LETA. Ziņojumā sniegta informācija par Latviju un tās iedzīvotājiem, valsts ekonomiskajiem rādītājiem, politisko struktūru, cilvēktiesību aizsardzību, kā arī informācija par atklātības un informācijas nodrošināšanu.

Ziņas sagatavoja T. Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

«Pasaulē ir divas laimes: viena maiza
— būt pašam laimīgam, otra liela
— padarīt laimīgus citus.»

J. Juvins

Ziedo 2250 dolārus Preiļu slimnīcas
virtuves labiekārtošanai

● Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks (no kreisās) saņem Amerikas labdarības organizācijas ziedojumu 2250 dolāru apmērā. To pasniedz «Latter - Day Saint Charities» pārstāvis Baltijas valstīs Kleirs Villjams. Šīs organizācijas dāvinājumu šogad saņēma arī Līvānu fonds «Baltā māja». Foto: G. Kraukle

Starptautiskās kristīgās labdarības organizācijas «Latter - Day Saint Charities» pārstāvi Baltijas valstīs Kleirs un Karolīna Villjamsi (Clair, Carolyn Williams) aizvadītajā nedēļā viesojās Preiļu slimnīcā un pasniedza dāvinājumu — 1414,57 latus slimnīcas virtuves labiekārtošanai un nepieciešamā aprīkojuma iegādei.

Kā pastāstīja Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks, ar Preiļu novada domes un citu pašvaldību finansiālu atbalstu slimnīcā tiek nodrošināta slimnīcai, tajā skaitā arī tuberkulozes slimnieku ēdināšana, taču virtuves aprīkojums ir novecojis, darbi tiek veikti ar rokām, jo nav tehnikas, kas atvieglotu virtuves strādnieku ikdienu. 2002. gadā ir iecerēts veikt virtuves bloka remontu, taču aprīkojuma iegādei ir ļoti nepieciešami līdzekļi, tādēļ ir izstrādāts projekts un ar ASV Miera korpusa atbalstu piesaistīts

«Latter - Day Saint Charities» finansējums, kas tiks izlietots virtuves tehnikas iegādei.

Jau jaunā gada sākumā tiks uzsākta slimnīcas virtuves rekonstrukcija un iegādāts aprīkojums, informēja J. Anspoks. Šī gada nogale slimnīcai ir veiksmīga, jo saņemts arī finansiāls atbalsts no valsts. Atbalstu Saeimā ir guvis frakcijas «Latvijas Ceļš» priekšlikums par līdzekļu piešķiršanu Preiļu slimnīcas ēdināšanas bloka rekonstrukcijas darbu veikšanai. Šim nolūkam nākošā gada valsts budžetā ir atvēlēti 10 tūkstoši latu. Preiļu slimnīcai tiks piešķirti arī 6 tūkstoši latu fibrogastroduodenoskopa iegādei, par ko jāpateicas «Tēvzemei un Brīvībai/LNNK» ierosmei, kas ir guvusi atbalstu. Jaunā aparātūra būs paredzēta barības vada, kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas caurlūkošanai, kas ir priekšnoteikums efektīvai ārstēšanai, no kuras atkarīga daudzu pacientu veselība un pat dzīvība, atzina J. Anspoks.

Runājot par amerikāņu dā-

vinājumu virtuves aprīkošanai, viņš izteica cerību, ka pretimnākošas būs arī vietējās pašvaldības, kas finansiāli atbalstīs ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanu atsevišķās atbilstošās telpās tuberkulozes slimniekiem, alkoholiķiem un mazturīgajām personām, kurām būs nepieciešama uzturēties slimnīcā. Par Ls 1414,57 (2250 ASV dolāri) ziedojumu Preiļu slimnīcas virtuvei tiks iegādāta gaļas maļamā mašīna, kartupeļu tīrītājs un mikroviļņu krāsns, lai slimniekiem būtu iespējams ēdienu uzsildīt. Pacientu vajadzībām tiks uzstādīta arī automātiskā veļas mazgājamā mašīna. Līdz ar virtuves rekonstrukciju un jaunā aprīkojuma uzstādīšanu uzlabosies arī pārējo slimnieku ēdināšana Preiļu slimnīcā, sacīja J. Anspoks.

«Latter - Day Saint Charities» ir kristīga labdarības organizācija ar pārstāvniecībām 150 pasaules valstīs, sarunā ar «Novadnieku» pastāstīja tās koordinators Baltijas val-

stīs Kleirs Villjams. Līdzekļu organizācija gūst no ziedojumiem, un palīdzība tiek sniegta vienīgi bezpeļņas sabiedriskām organizācijām — skolām, slimnīcām, invalīdiem, trūcīgajiem, bērniem. Organizācijai ir vairāki sadarbības partneri, viens no tiem — ASV Miera korpusa, pateicoties kuram, ir rasta iespēja palīdzēt arī Preiļu slimnīcā. Palīdzības saņēmēji netiek šķīroti ne pēc reliģiskās piederības, ne rases, ne politiskās pārliecības. Organizācijām, kurām tiek sniegta palīdzība, jābūt oficiāli reģistrētām un jāiegūst uzticība ar savu darbību sabiedrības labā, uzsver K. Villjams. Viņš kopā ar sievu Karolīnu Baltijā strādās 18 mēnešus. Atklāšanu par šo labdarības darbu viņi nesaņem, taču, kā uzsvēra Karolīna Villjamsa, ASV ir daudz tādu cilvēku, kuri vēlas ziedot cilvēkiem citur pasaulē un veikt volontiera (brīvprātīgā) pienākumus ārpus savas valsts.

G. Kraukle

Aicinājums

Godātie Latvijas
iedzīvotāji!

Tuvojas Jaunā gada sagaidīšanas svinību laiks.

Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisija savā darbībā vairākkārt uzmanību pievērsusi jautājumiem, kas saistās ar pirotehnisko vielu un izstrādājumu izmantošanu un secinājusi, ka lielākoties negadījumu cē-

loņi ir nepareiza to lietošana un lietošana šiem mērķiem neatbilstošās vietās.

Komisijas vārdā aicinu visus iedzīvotājus, īpaši bērnu vecākus, nepieļaut, ka pirotehniskos izstrādājumus izmanto bērni bez jūsu uzraudzības.

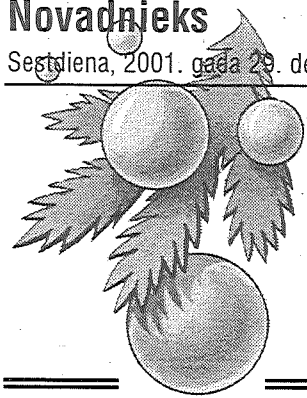
Lai samazinātu negadījumu risku, iesaku pirotehniskos izstrādājumus iegādāties tikai li-

cencētos tirdzniecības uzņēmumos, pieprasot izskaidrojošu informāciju par pirotehnikas lietošanu.

Uzskatu, ka gadījumi, kad pirotehniskie izstrādājumi tiek realizēti nelikumīgi, nav pieļaujami, jo, saskaņā ar speciālistu atzinumiem, tieši pašdarināti un nekvalitatīvi pirotehniskie izstrādājumi rada viskaitīgākās

sekas cilvēka veselībai. Tādēļ aicinu nebūt vienaldzīgiem un par katru nelikumīgas tirdzniecības gadījumu rast iespēju ziņot tiesību aizsardzības iestādēm.

Jaukus un ikvienam drošus svētkus vēlot,
Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisijas vārdā,
Dz. Kudums

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Gada cilvēks - 2001

Pēc divu gadu pārtraukuma «Novadnieks» aicināja jūs, lasītāji, 2001. gada nogalē izvērtēt aizvadīto gadu, no teikt svarīgākos notikumus un to, kurš un kāpēc jūsu priekšā ir pelnījis «Gada cilvēka» titulu Latvijā, jūsu pagastā un pilsētā.

Lasītāju atsauce bija liela. Paldies ikvienam, kurš atlicināja laiku, lai aizpildītu anketu un atsūtītu to uz redakciju. Ir saņemtas 443 anketas un apkopoti rezultāti.

Par cilvēku, kurš aizvadīja gada laikā ir spudinājis Latvijas tēlu pasaulē, jūs esat atzinuši mūsu Valsts prezidenti **VAIRU VĪKI-FREIBERGU**.

Gada notikums Latvijā — **RĪGAS 800 GADU SVINĪBAS**.

Vērtējot gada notikumus Preiļu rajonā, kā neaizmirstamus svētkus balstīti atzīmē

3. TRĪSZVAIGŽŅU SPORTA SPĒLES.

Pēc iedzīvotāju anketām var spriest, ka viņuprāt «Gada cilvēka» titulu ir pelnījuši vairāki rajonā pazīstami cilvēki, tāpēc «Novadnieks», apkopo-

jot rezultātus, «Gada cilvēka» titulu piešķir desmit atzītākajiem:

1. Ilmārs Meluškāns

(balsoja 58 lasītāji, kā izdarīto atzīmējot 3. Trīszvaigžņu spēļu organizēšanu, gāzes vada celtniecības uzsākšanu, Preiļu novada izveidošanu).

2. Aina Pastore

(balsoja 47 lasītāji, atzīmējot A.Pastores kundzes ieguldījumu Preiļu rajona tēla veidošanā).

3. Jānis Teilāns

(balsoja 42 lasītāji, atzīmējot J.Teilāna kunga ieguldījumu 3. Trīszvaigžņu sporta spēļu objektu celtniecībā un pilsētas sakārtošanā, tirgus celtniecībā).

4. Tamāra Elste

(balsoja 42 lasītāji, atzīmējot laikraksta «Novadnieks» lomu rajona dzīvē un sabiedriskās domas veidošanā).

5. Imants Babris

(balsoja 39 lasītāji, atzīmējot I.Babru kunga ieguldījumu rajona sporta dzīvē un 3. Trīszvaigžņu sporta spēļu organizēšanā).

6. Valija Vaivode

(balsoja 37 lasītāji, atzīmējot V.Vaivodes kundzes lielo ieguldījumu Lī-

vānu novada kultūras dzīves organizēšanā).

7. Daumants Pfafrods

(balsoja 30 lasītāji, atzīmējot D.Pfafroda kungu kā veiksmīgu uzņēmēju).

8. Aldis Adamovičs

(balsoja 30 lasītāji, atzīmējot A.Adamoviča kunga ieguldījumu izglītības jomā un sportā).

9. Maija Spūle

(balsoja 28 lasītāji, novērtējot M.Spūles kundzes darbu pašvaldībā).

10. Ruta Norkārkle

(balsoja 23 lasītāji, novērtējot R.Norkārkles kundzes darbu zemnieku saimniecībā un pašvaldībā).

«Gada cilvēka» diplomu

nominētajām personām tiks

pasniegti 2002. gada 5. janvārī

«Gada Preses ballē».

Visas atsūtītās anketas piedalījās pārsteiguma balvas izlozē. Šoreiz laimīgā loze — **Lilitai Baško** no Preiļiem. **Lūdzam piezvanīt uz redakciju pa tālr. 1-53-07056, lai vienotos par balvas saņemšanu.**

Apstiprināts Preiļu novada domes štatu saraksts

Preiļu novada domes deputāti apstiprinājuši domes štatu sarakstu, kas stāsies spēkā 2002. gada 1. janvārī.

Štatu saraksts paredz, ka nākamgad Preiļu novada domē kopā ar četriem līgumdarba strādniekiem (projek-

tu koordinators, būvinspektors, zemes ierīkotājs un kurinātājs) būs 33,5 štata vietas. Viņu darba apmaksai ik mēnesī būs nepieciešami 6627 latī. 11. decembrī, kad domnieki apstiprināja sarakstu, četras štata vietas vēl bija vakantas — datortspēciālists

uz pusslodzi, Preiļu pils un parka atjaunošanas projekta vadītājs, sociālās palīdzības nodaļas speciālists (strādās ar maznodrošinātajiem novada iedzīvotājiem), kā arī sabiedrisko attiecību speciālists. Apstiprinātas arī darbinieku algu likmes. Domes priekš-

sēdētājs saņems 450 latus mēnesī, domes priekšsēdētāja vietnieks — 405 latus, bet izpilddirektors — 360 latus mēnesī. Nodaļu vadītājiem un domes ekonomistam noteikta alga 265 latu apmērā (algas, salīdzinot ar 2001. gadu, ir palielinātas).

Športa pārvalde dzēsīs parādus par 3. Trīszvaigžņu spēlēm

Preiļu rajona padome 20. decembrī saņēmusi izglītības un zinātnes ministra Kārļa Greiškalna atbildi jautājumā par papildus līdzekļu pie-

šķiršanu Preiļu rajona padomei.

Lai dzēstu parādu par stadionu skrejceļa rekonstrukciju un citiem remontdarbiem, Preiļu rajona pašvaldībai un

sporta klubam «Cerība», kas bija šī gada jūnijā notikušo 3. Trīszvaigžņu spēļu pamatbāzes vieta, Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta pārvalde, izvērtējot un ņemot

vērā Preiļu rajona padomes sniegtos finansu pieteikumus, ir ielāņojusi 2002. gadā no speciālā budžeta sporta vajadzībām līdzekļiem piešķirt rajona padomei 33 000 latus.

Ziemassvētku notikumi mediķu un policistu skatījumā

Ārstiem lielākā problēma — sniegunis

Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks uzskata, ka četras dienas ilgusais Ziemassvētku svinības rajonā pagājušas samērā mierīgi, nekādi pārlieku traģiski notikumi nav bijuši. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļas medicīnas māsa Vilhelmine Džeriņa, no 23. līdz 27. decembrim hospitalizēti 11 pacienti. Lielākā daļa no viņiem jau iepriekš slimojuši ar dažādām hroniskām kaitēm, taču vairākus pacientus nācies ievietot slim-

nīcā pārliekas alkohola lietošanas dēļ.

Neatliekamā medicīniskā palīdzība svētku dienās pie slimniekiem izsaukta 28 reizes. Lielākā problēma «ātrajiem» bijusi aizputinātie un neiztīrītie lauku ceļi.

Zaudējumi nelikumīgajiem alkohola tirgoņiem

24. decembrī notikušā reida laikā Preiļu tirgū atrasta bezsaimnieka manta — alkohols un cigaretes. Šoreiz Preiļu rajona policijas pārvaldes darbinieki izņēma 18 viena litra pudeles, uz kurām bija etiķete «Spirt hļebnij», četras viena

litra pudeles ar etiķeti «American Corn Tradition», divas viena litra pudeles ar etiķeti «US Reserve Special Vodka». Vēl policisti tirgū izņēma 6200 dažādu marķu cigaretes, kas ražotas Krievijā. Policija noskaidro personas, kurām šī nelikumīgi tirgotā prece pieder.

«Sabuktēja» automašīnu un aizbēga

26. decembrī Rožkalnu pagastā stāvlaukumā pie kultūras nama sarkanās krāsas automašīna, braucot atpakaļgaitā, iebrauca aizmugurē stāvošā automašīnā Audi 80, kas

pieder Daugavpils rajona iedzīvotājam Silvijai Dz. Sarkanā transportlīdzekļa vadītājs no satiksmes negadījuma vietas aizbēga. Audi 80 konstatēti bojājumi.

Riebiņos apzagta automašīna

26. decembrī Vladimirs N. no Preiļiem konstatēja, ka mēģināts nozagt viņam piederošo automašīnu Audi 100, kura atradās Riebiņos, Dāru ielā. No automašīnas salona pazuduši 18 000 Krievijas rubļu un magnetola. Ipašniekam nodarīti materiālie zaudējumi 450 latu apmērā.

Sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklusīsim pa tālr. 1-53-07056.

Svētīgu maizes ceļu

Nule aizvadītie Ziemassvētki bija izcili balti. Reti bagāti ar sniegu. Tīri. Un klusa svētā nakts. Jo visaptverošs klusums pār laukiem, mežiem, pilsētām, ciemiem, klētīm, istabām, ceļiem, mežiem arī ir tas, kas Ziemassvētku naktī tiek gaidīts kā ārējā mūsu attieksmes izpausme pret svēto piedzimšanas notikumu šajā naktī. Ja to neprotamies paši, vismaz daba mūs šoreiz pieklusināja.

Un tomēr, — Ziemassvētki jau ir notikums, ko tik ļoti steidzīgais laiks jau aplāj ar aizmirstības plīvuru. Laika ātrums kļūst aizvien milzīgāks.

Nupat kāds gudrinieks man stāstīja par šo divaino laika paātrinājuma izjūtu. Visuma telpā esot planētas, kuru ļoti gudros terminos raksturojamās, bet šeit — neatstāstāmās — fizikālās īpašības esot tādas, ka to klātbūtnē laiks deformējas. Iespējams, ka kaut kādā veidā šī deformētā, jebšu pasteidzinātā laika izjūta pašlaik skar arī mūs, Zemes iedzīvotājus.

Varbūt, ka no mums neatkarīgas Visuma norises atstāj iespaidu arī uz pārējiem notikumiem — kariem un terorisma aktiem, ar ko tik bagāts bija aizējošais gads, varbūt viss, kas notika, notiek vai notiks ekonomikā, politikā, aizsardzībā, zinātnē, nemaz pašu spēkiem nav ietekmējams, bet ritēs tā, kā rādīs zvaigžņu un planētu ceļi? Jā, protams, mums tāda doma nepatīk, jo vienmēr gribas būt ļoti praktiskiem, loģiskiem, gudriem un tādiem, kas pareizi prot visu salikt pa plauktiņiem. Kas atbildēs, vai tajā salikšanā mums nav tikai statista loma?

Bet tomēr laika plūdums mūs piensies kādam atskaites punktam kalendārā — gada beigām. Ir pienācis brīdis sastādīt katram savu personīgo bilanci. Vai spējam visam, kas ar mums noticis, vai notikumiem, ko paši esam izraisījuši, noteikt ne vien cenu, bet arī vērtību?

Arī žurnālistiem šis ir laiks, kad gribas pateikt kādu labu vārdu tiem cilvēkiem, ar kuriem gada garumā kopā strādāts. Paldies visiem, kas sastapti žurnālista gaitās. Tiem, kuriem prašnāts ceļš uz kādām tālām lauku mājām. Paldies tām pagastu padomju sekretārēm, kuras ar precīzu un asu informāciju palīdzējušas materiāla sagatavošanas darbā, laipni un izmeļoši atbildot uz jautājumiem. Paldies tiem, kuri atvēruši savu māju durvis un piekrituši sarunai, pat ja līdz tam par žurnālista ierašanos ziņa saņemta tikai no telefona zvana vai garāmejoša pastnieka. Sīrsnīgs paldies visiem, kuri gadā laikā aicinājuši piedalīties dažādos jaukos un nozīmīgos notikumos. Šajos brīžos mēs gūstam patiesi gaišas un ilgi neaizmirstamas emocijas, un cenšamies tās nodot pārējiem lasītājiem. Pateicība arī tiem, kuri mums uzticas, cer un gaida, ka palīdzēsīm viņiem nedienās un pāri nodarījums.

Šoreiz bez paldies nepalikis arī tie ierēdņi un priekšnieki, kuri ir skarbi, noraidoši, kuri sarunā ar žurnālistu cenšas izlikties nepieejami un cieti, jo viņiem liekas, ka tā vajag, kuri apvaino žurnālistus, viņiem klātneesot. Paldies šiem cilvēkiem. Viņu attieksme norūda. Kā zināms, dzelzs asmeni uzasina ar kramu, nevis ar maijrozītēm.

Vienā no Ziemassvētku misēm visās baznīcās svētīja graudus. Jaunā gada maizes ceļš sākās ar svētību. Mēs visi, katrs ar savu darbu un katrs savā veidā, bet — visi kopā ejam maizes ceļu. Lai svētīgs mums visiem Jaunajā, 2002. gadā šis ceļš!

L.Rancāne

Rušonas pagastā

■ **PIEŠĪRTA NAUDA KONFEKŠU IEGĀDEI.** Rušonas pagasta padome piešķirusi līdzekļus Jaungada dāvanu iegādei visiem pagasta teritorijā dzīvojošiem bērniem. Katram bērnam paredzēti 1,20 lati.

Pagasta padomes deputāti nolēmuši apciemot arī visus I un II grupas invalīdus, kā arī vecus, vientuļus pensionārus un uzdāvināt viņiem saldumus. Paredzēts apciemot 55 iedzīvotājus.

Ar pagasta padomes atbalstu visiem pagasta iedzīvotājiem 29. decembrī tiek rīkota svētku balle pie egles.

■ **PAR SVĒTKU PRIEKU PARŪPĒJĀS «ANEMONES».** Ziemassvētku priekšvakarā uz svētkiem pie eglītes mierīgā, klusā gaisotnē aicināja Rušonas pagasta sieviešu klubs «Anemones». Tā bija labdarības akcija, kurā sieviešu klubs centās iepriecināt pagasta daudz bērnu un trūcīgās ģimenes. Pagastā šādu ģimeņu ir daudz, tāpēc sarīkojums notika atsevišķi Rušonas un Gailīšu tautas namos. Rušonā uz svētkiem bija uzaicināti 80 bērni ar saviem vecākiem, bet Gailīšos — 50. Visiem bija uzklāts mielasta galds, bet «laimes akas» loterijā bērni saņēma mazas dāvanīņas.

Šoreiz uz kļūsto Ziemassvētku ieskaņas sarīkojumu un sarunu ar bērniem bija uzaicināts arī priesteris Viktors Naglis no Aglonas bazilikas. Rušonas un Gailīšu pamatskolas skolēni uzstājās ar svētku koncertu.

■ **GATAVO MALKU IESTĀDĒM UN VIENTUĻIEM PENSIONĀRIEM.** Pieci cilvēki Rušonas pagastā ar nodarbinātības dienesta atbalstu iesaistīti algotos sabiedriskos darbos. Viņi strādā mežā, gatavojot malku pašvaldības iestādēm: skolām, kultūras namiem, feldšeru punktiem, kā arī veciem vientuļiem pensionāriem.

Līvānu studenti pievēršas labdarībai

Divas sabiedriskās organizācijas — «Savstarpējās palīdzības sabiedrība» un «Organizācija Līvānu novadā attīstībai» (OLNA), kurā darbojas studenti no Līvāniem, 20. decembrī Rīgā, Latgales priekšpilsētas izpilddirekcijas telpās rīkoja draudzības pasākumu, koncertu un izstādi Līvānu un Rīgas invalīdiem, daudz bērnu ģimenēm un vecajiem ļaudīm. Kā «Novadnieku» informēja OLNA valdes priekšsēdētāja Ilona Vindule, pasākumā koncertu sniedza Līvānu ģimnāzijas folkloras kopa «Ceiruleitis», pasaules latviešu daudz bērnu ģimeņu apvienības Rīgas biedrības koris «Dēkla», kā arī Latgales priekšpilsētas daudz bērnu ģimeņu biedrības koris un Līvānu ģimnāzijas dramatiskais kolektīvs. Īpaši šim pasākumam veltīti mākslas darbi izstādīja Līvānu jaunie mākslinieki. Sabiedriskā organizācija «Ķenguru skola» pasākuma dalībniekiem bija sarūpējusi dāvanas.

Sportisti gadu noslēdz ar Ziemassvētku turnīriem

23. decembrī Līvānu novadā notika Ziemassvētku turnīri šahā un novusā. Šahā uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena nostājās Jānis Rudzāts, otrais — Vladimirs Oleksenko un trešais Oļegs Dukajevs. Novusa cīņas Ziemassvētkos risinājās sevišķi spraigas. Četri dalībnieki bija izcīnījuši vienādu punktu summu. Lai noskaidrotu uzvarētāju, tika rīkotas pārspēles, taču atkal diviem dalībniekiem bija vienāds punktu skaits. Un tikai atkārtotajā pārspēlē tika noskaidrots uzvarētājs — un tas ir Vladimirs Podrobovs. Otrajā vietā Broņislavs Vilcāns, bet trešajā — Ēriks Mazjānis.

MUMS JAUTĀ

Jautājums. Ko nosaka Darba likumu kodeksa 254. pants? Nesen «Novadniekā» lasīju, ka atbilstoši šim pantam cilvēku var atlaist no darba, bet par ko tad isti tas notiek?

Darba likumu kodeksa 18. nodaļa 254. pants formulē papildu pamatus dažu kategoriju darbinieku darba līguma izbeigšanai noteiktos apstākļos. «Novadniekā» tika minēta Darba likumu kodeksa 254. panta 2. daļa, kas paredz, ka darba līgumu saskaņā ar likumdošanu var izbeigt, «ja darbinieks, kura tiešā rīcībā ir naudas vai preču vērtības, rīkojies prettiesiski un tādēļ zaudējis darba devēja uzticību».

CILVĒKS LAUKOS

Palīdz ārstam un sava pagasta cilvēkiem

● **Ingrīda Zaķe ir gandarīta, ka ar pašvaldības atbalstu ir izremontēts feldšerpunkta procedūru kabinets.**
Foto: M.Rukosujevs

Ingrīda Zaķe par feldšeri Rudzātu pagastā strādā jau 14 gadus. Šobrīd viņas amata nosaukums ir ģimenes ārsta palīdzē.

Pēc reformas medicīnas aprūpē ikvienam pacientam vismaz teorētiski šobrīd ir savs ģimenes ārsts, kam uzticēt visas ar veselību saistītās raizes. Lielai daļai Rudzātu pagasta iedzīvotāju ģimenes ārste ir Preiļos praktizējošā daktare Bernadeta Belova. Pie saviem pacientiem Rudzātā viņa ir katru otrdienu, taču pārējās nedēļas dienās feldšerpunktā pagasta ļaudis gaida viņas palīdzību Ingrida Zaķe. Lai gan ir mainījies viņas statuss, no feldšeres kļūstot par ārsta palīdzību, darba apjoms un funkcijas ir palikušas iepriekšējās. Protams, vajadzīgo ārstēšanu var noņemt tikai ģimenes ārsts, tāpat izrakstīt zāļu recepti, taču tādēļ nav sarukuši feldšera pienākumi laukos, saka Ingrida Zaķe.

Sirds slimniekiem nepieciešamās intravenozās sistēmas tagad ir pieejamas uz vietas Rudzātā, un tādēļ nav nepieciešams gulēt slimnīcā. Pie feldšeres nāk vecāki ar mazuliem, kuriem vajadzīgs masāžas kurss sakarā ar paaugstinātu muskuļu tonusu, kas tagad novērojams gandrīz katram jaundzimušajam. Pilnīgi veselu mazuļu mūsdienās ir arvien mazāk, saka Ingrida. Iespējams, ka viens no iemesliem ir ekonomiskās problē-

mas, neveselīgs un vienveidīgs uzturs, stress grūtniecības laikā. Tomēr prieks ir par katru piedzimušo mazuli, un šogad Rudzātu pagastā viņu ir desmit — pieci zēni un piecas meitenītes. Gados ļoti jaunu māmiņu Rudzātā pēdējos gados neesot bijis, vērojama gluži pretēja tendence — bērniņi dzimst sievietēm ap četrdesmit, kad gan izpratne par mātes lomu, gan atbilstošs pret mazuli ir pavisam cita, daudz nopietnāka.

Daudzus lauku cilvēkus pusmūžā un pensijas gados moka kaulu, muguras un roku muskuļu sāpes, kas iegūtas smagā darbā. Tad vairāk par zālēm var palīdzēt masāža. Ingrida Zaķe ieguvusi attiecīgo sertifikātu, un masāžu iespējams veikt turpat vietējā medpunktā. Feldšere novērojusi, ka pavasaros un rudenos pēc tam, kad aparāti lieli lauku darbi un cilvēkiem ir vairāk brīva laika, masēties gribošo skaits strauji pieaugot.

Palielinoties sociālajai spriedzei, gan pilsētā, gan laukos zeļ alkoholisms. Šajā ziņā arī Rudzātu pagasts nav izņēmums, taču pozitīvi, ka daudzi grib atrast izeju no šī purva, un meklē palīdzību pie mediķiem. Otra liela problēma, kurai arī grūti rast risinājumu, ir pacientu ar psihiskām problēmām skaits pieaugums. Ingrida Zaķe atzīst, ka daudz ir gados jaunu pacientu, kuriem jau piešķirta invaliditāte.

Ne katram izdodas no-

turēties dzīves seglos un pasmaidīt par tās negācijām, daudzi nespēj izturēt spriedzi un problēmas, kā rezultātā saslīkst ar depresiju. Tai tāpat kā jebkurai slimībai vajadzīga ārstēšana, kā arī sapratne un pacietība no līdzcilvēku puses. Arī pie feldšeres ļaudis bieži vien iegriežas tāpat vien, lai parūpētos. Ingrida neatsaka palīdzību arī tajos gadījumos, kad cilvēkam nav ko samaksāt. Tāds ir mans pienākums, viņa saka.

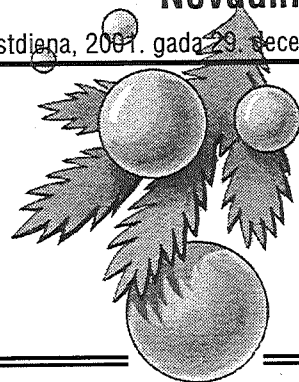
Ārsta palīga štata vieta tiek finansēta no slimokases, taču par nākotni Ingridai Zaķei pagaidām daudz runāt negribas. Kā būs ar lauku mediķiem, vai ģimenes ārstiem būs izdevīgi uzturēt palīgus — tie vēl ir neatbildēti jautājumi. Šobrīd feldšerpunkta uzturēšanā savu ieguldījuma daļu sniedz arī Rudzātu pagasta padome. Atbilstoši prasībām ir iekārtota procedūru telpa, tajā iegādāts viss nepieciešamais aprīkojums. Plānots, ka turpmāk varētu tikt izremontētas arī pārējās feldšerpunkta telpas, jo iepriekšējais remonts bijis pirms vairāk kā desmit gadiem. Mājā, kur atrodas Rudzātu feldšerpunkts, darbojas arī aptieka un bibliotēka. Vecajai mājai esot savs gariņš, par kura klātbūtni pārliecinājusies arī feldšere.

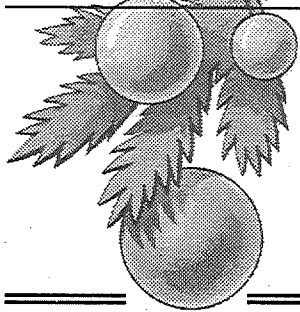
Rudzātiēši savā feldšerpunktā divreiz gadā var apmeklēt okulistu, daktare Svetlana Kozlova laipni atsaukusies un regulāri veic redzes pārbaudes Rudzātā. Šajās reizēs ap-

meklētāju vienmēr ir ļoti daudz. Tā kā lielākā daļa skolas bērnu ir ģimenes ārstes B.Belovas pacienti, tad reizi gadā tiek organizētas profilaktiskās veselības pārbaudes skolēniem. Pēc to rezultātiem var spriest arī par vispārējās bērnu veselības stāvokli pagastā. Ingrida Zaķe teic, ka visumā jaunā paaudze aug veselīga, taču raizes katru gadu sagādā gandrīz vienmēr un tās pašas problēmas. Skolēniem ir stājas traucējumi. Ja kādreiz tos novēroja tikai atsevišķos gadījumos, tad pēdējos gados šī problēma skārusi gandrīz katru jaunieci. Bērniem ir šķībi pleci, izmaiņas mugurkaulā, un te pie vainas varētu būt gan nepareizie soli, gan arī smagās somas, kas nereti tiek nēsātas uz viena pleca.

Pieaug to bērnu skaits, kam ir pasliktināta redze, stāsta mediķe. Šādos gadījumos ģimenes ārsts iesaka vērsties pie speciālista, taču skumji, ka dažkārt nākas saskarties ar neizprotamu vecāku vienaldzību, jo atkārtotajās pārbaudēs atklājas, ka redze pasliktinājusies vēl vairāk, bet acu ārsts tā arī nav apmeklēts, stāsta I.Zaķe. Ir notikušas pārrunas gan ar vecākiem, gan vecvecākiem, taču rezultātu nav, un skolēns sāk atpalkt mācībās, rodas kompleksi, ko viegli varētu novērst, ja vien būtu vēlēšanās. Ingrida Zaķe gan uzsver, ka tie ir tikai atsevišķi izņēmuma gadījumi.

G.Kraukle

Sadarbībā ar Eiropas Komisijas Delegāciju Latvijā

Mirs cilvēku labā

Miljoniem dzīvnieku — pelēm, žurkām, trušiem, suņiem — tiks injicētas vai iebartas aizdomīgas ķīmiskās vielas, lai noskaidrotu to iespējamo kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību. Tā kā EP ir apstiprinājis pētījumus par to, kā veselību ietekmē apmēram 30 tūkstoši dažādu ķīmikāliju, kuras ikdienā lieto mājāsaimniecībās, gaidāms milzīgs Eiropas mēroga eksperiments, ziņo britu laikraksts «The Independent».

Piensaimnieks kļūst par ainavistu

Bedfordšīras fermeris Stīvs Peks savas šodien lielās ganības pārvērtis par mežu. Par mežsaimnieku viņš kļuvis ar Eiropas Savienības (ES) atbalstu.

Piens un ogas jau ir

Pirms trim gadiem angļu fermeris Stīvs Peks nopirka saimniecību, ko viņa tēvs bija nomājis no pašvaldības — no Bedfordšīras grāfistes padomes. Saimniekošanas nosacījumi mainījās, bet to dzīvesveidu, kurš viņu bija nostādījis uz kājām, jaunais īpašnieks negribēja mainīt. Zemnieks nolēma izmantot Lielbritānijas Vides, pārtikas un lauku attīstības departamenta (DEFRA — tāda pati struktūra Lielbritānijā kā mūsu Zemkopības ministrija) atbalstīto meža zemju piemaksas sistēmu, kas nodrošina ikgadējas piemaksas, lai kompensētu atteikšanos no lauksaimniecības ienākumiem.

S.Peks atzīst, ka bez DEFRA palīdzības pie zemes apmežošanas viņš nebūtu ķēries: «Man koki vienmēr ir patikuši, bet vajadzēja pamudinājumu to uzsākt — man ir jauna ģimene, kas to varētu uzraudzīt.»

Lai gan fermeris lauksaimniecību uzskata par biznesu, viņam patīkot lauku dzīvesveids. Pienu, piena produktus, maizi, olas un citus pamatproduktus viņš piegādā 15 tuvajiem ciematiem. Viņa sieva Fijona rūpējas par avenēm, jānogām un upenēm akra (0,4 hektāri) platībā. Lai gan ar šim tiešajām piegādēm viņi ir pieskāries vietējo iedzīvotāju vajadzībām, arī apmežošana uzskatāma par loģisku saimniecības attīstību.

Veido pastaigu vietas

Pastaigu meža izveide Lielbritānijā ir perspektīva, jo mežu tur ir maz, turklāt esošie pārsvarā ir ap-

jozts privātpašums. Valdībā tagad spriež par likumu, kas zemes īpašniekus piespiedu atļaut caurstaigāt kalnainos un mežainos apvidus pa iezīmētām pastaigu takām, lai briti uz brīdi varētu nokāpt no asfalta un atgriezties pie dabas.

S.Peks izstādījis 60 tūkstošu lapu koku un krūmu trīs dažādos nogabalos ar kopējo platību 32,6 hektāri. «Pirms stādīšanas es stundām ilgi pavadiju ar mežzinu Džonu Nailu, kas man iemācīja, kuriem kokiem pirmajiem nokrīt lapas, kuri labi sadzīvo, kuri biežoknī panīks. Mēs pat ņēmām vērā krāsas, kādās koki izskatīsies rudenī.»

Katrs mežs nosaukts vārdā: Spalvakmeņu mežs, Peka mežs un Fi mežs. Šis nosaukums esot par godu tam, ka šai vietā Stīvs pirmoreiz saticis Fijonu. Vajadzējies izvairīties no pārāk sablīveta meža, kāds tas varētu izskatīties pēc gadiem piecdesmit. Fi mežā izmantotas tikai triju apkaimē sastopamo sugu koki, bet pārējos — pat 15 dažādu sugas, ieskaitot kizilu gar takām. Tālākā nākotnē Stīvs saredz šo taku izmantošanu skolēniem dabas mācības stundās un dzimtenes apceļošanai jāšus uz zirgiem.

Pie ciematam tuvākās jaunaudzes jau uzbūvēta neliela autostāvvietā, izveidotas un atzīmētas sabiedriskās takas, jūdzēs garumā izstiepts tīkls, lai ievainojamos jaunus kociņus pasargātu no trušiem.

Cinās ar garaušiem

Stīva kaimiņi sākumā neesot bijuši sajūsmā, jo baidījušies, ka koki aizēnos viņu stādījumus un dos patvērumu britu zemnieku lielākajam biedam — trušiem un baložiem. «Tikai tad man izdevās atvairīt viņu iebildumus, kad piekritu atstāt desmit metru joslu apkārt mežu stādījumu plantācijām

Šādi izskatās jaunie koku stādījumi Anglijas pļavā. Pieredze, kuru varbūt ir vērts apdomāt arī Latvijas zemniekiem.

un kad tos apjozu ar tīkliem pret trušiem.»

Trušu apkarošana Lielbritānijā ieguvusi vēl lielākus mērogus nekā mūsu cīņi pret kurmjēmi. Ķur tie ieviešas, tur jāreķinās ar lielu ražas zudumu. Jo, lai tos apšautu, viņi vispirms jāizdabū no alām. Interesanti, ka šim nolūkam kalpo baltie seski, kurus noķer nebrīvē, daži arī audzē un tad ielaiž alās.

Mežs ir finansiāli izdevīgs

Par hektāra apmežošanu Lielbritānijā maksā no 60 līdz 300 mārciņām, atkarībā no zemes tipa, kas tiek pārveidots, un atkarībā no tā, cik šis mežs būs pieejams sabiedrībai. Mazākā platība, par kuru var saņemt atbalstu, ir cetur-

daļa hektāra jeb vismaz 15 metrus plata josla. Jābilst, ka ir vēl viena — mežu zemes subsīdiju — sistēma, kas neattiecas uz fermeriem un kuras ietvaros apmežotājiem maksā vienreizēju subsīdiju — 700 mārciņu par skuju koku hektāru un līdz 1350 mārciņām par lapu kokiem.

Šāds atbalsts apmežošanai uzsāks 1992. gadā un angļu zemniekiem Anglijas lauku attīstības programmas ietvaros būs pieejams vēl sešus gadus. Šā apmežošanas plāna laikā mežu stādījumi veikti pavisam 23 777 hektāros pēc 5829 fermeru iesniegumiem.

Izvēli par labu lapu kokiem Bedfordšīras fermeris izdarīja nau-

das dēļ: skuju kokiem piemaksa ilgst 10 gadus, bet lapu kokiem — 15. Tādēļ jau arī tikai ap 10 procentiem no zemnieku stādījumiem ir skuju koki.

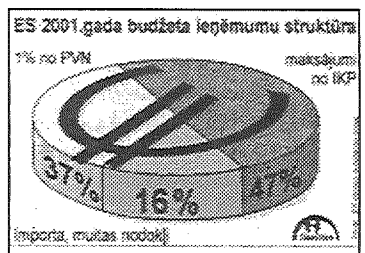
Tie pastāvīgie ienākumi, ko S.Pekam maksās par mežu — apmēram deviņi tūkstoši mārciņu (vairāk nekā 8000 latu) gadā, — dos zināmu stabilitāti mainīgajos lauksaimniecības biznesa apstākļos. Saimnieks cer, ka viņa pūliņus novērtēs nākamās paaudzes un ka viņa vārdā nosauktais mežs būs viņam vislabākais pieminēklis.

Ivars Bušmanis, sadarbībā ar Patriku Horsliju Kembridžā

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Vai visiem būs kopīgs Eiropas nodoklis?

Vairākkārt ir dzirdēti izteikumi, ka Eiropas savienībā visus aplikšot ar vēl vienu nodokli — Eiropas nodokli, no kā finansēsot Eiropas Parlamentu un Eiropas valdību.

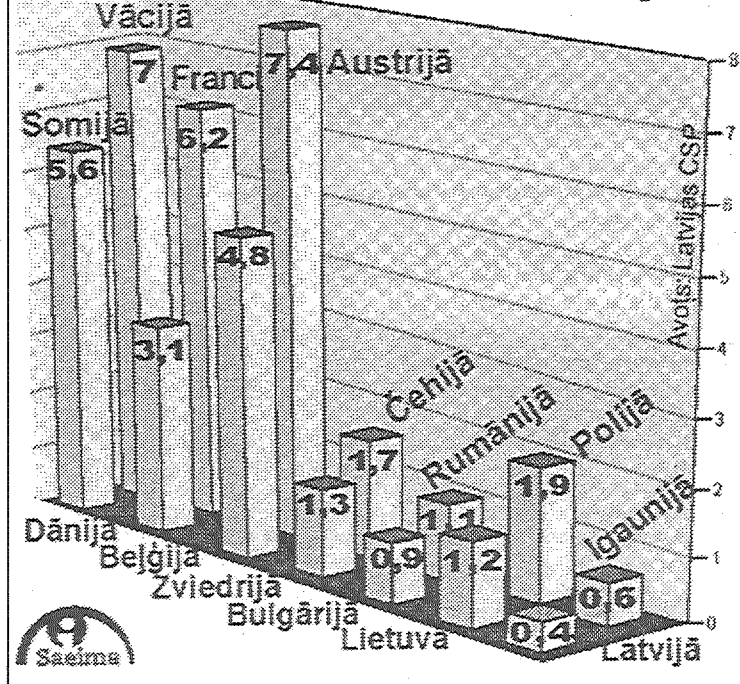
Bet šis nodoklis attiektos uz valsti kopumā, nevis uz ES pilsoņiem. Turklāt tas nedrīkst palielināt līdzšinējo maksājumu apjomu. Eiropas Parlaments ir precīzi noteicis: jauns nodoklis ir iespējams tikai tad, ja nodokļu maksātājiem nebūs jāmaksā vairāk.

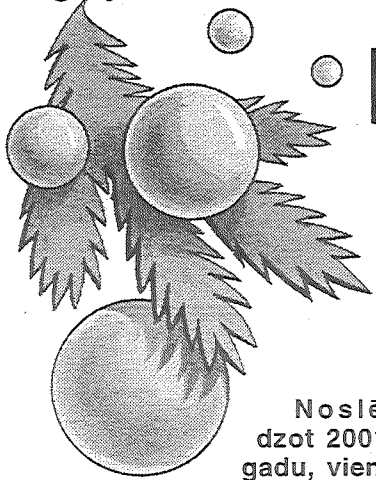
Agrāk vairākkārt izskanējis priekšlikums ieviest ES līmeņa nodokļu sistēmu, kas līdzinātos federālajai nodokļu struktūrai ASV. Mainoties prezidentūrai,

diskusijas atsākušās ar jaunu sparu. Vienīgās, kas atbalsta Eiropas nodokli, ir Luksemburga un Francija, Francijas Eiropas lietu ministrs Pjērs Moskovisi intervijā radio «RTL» izteicies, ka vajadzētu ieviest tiešu nodokļu sistēmu ES budžeta finansēšanai. «Tam nevajadzētu būt vēl vienam nodoklim, bet nodoklim, kas aizvieto pārējos,» viņš uzsvēris.

Šāgada budžets tiek finansēts no ES muitas un lauksaimniecības nodevām (tās veido 16 procentus no šāgada budžeta), no pievienotās vērtības viena procenta nodokļa (37 procenti no budžeta) un dalībvalstu iemaksas atkarībā no iekšzemes kopprodukta lieluma, bet ne vairāk kā 1,27 procenti no tā (tas veido 47 procentus no budžeta).

Uzbūvēto dzīvokļu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 1999. gadā

Noslēdzot 2001. gadu, vienā no pēdējiem

izbraucieniem devāmies pie mūsu lasītājiem rubrikas «Esiet sveicināti jūsmājās!» ietvaros. Ceļš mūs, «Novadnieka» žurnālistus, aizveda uz Anspokiem — ciematu tepat Preiļu pievārtē, bet mūsu celvedis, ja tā var teikt, bija pastkastītes lielceļa malā līdzās Anspoku autobusu pieturai. Pa balti aizsnigušu, bet labi iebrauktu ceļu devāmies uz priekšu pārliecībā, ka netālu jāmit arī tiem, kas no šīm pastkastītēm ik dienas izceļ pa kādam laikrakstam vai žurnālam.

Svaigas zemenes ziemas vidū

Pirmie, pie kuru mājas durvīm klaudzinājām, bija Urču saime. Īstā saimniece, Tekla Urča, tikko nosvinējusi 79. gadskārtu. Māte ģimenē ir neaizstājama ar savu padomu un vērtīgo dzīves pieredzi. Tā par savu māmuļu saka viņas dēls Mariāns, kas kopā ar māsu Regīnu saimnieko z/s «Ēdelveiss», kas savu skanīgo nosaukumu ieguvusi no Mariana vaļasprieka — kalnos kāpšanas, jo tikai kalnos zied skaistais zieds vārdā ēdelveiss.

Patiesības labad gan jāteic, ka Anspoku sādžas sētās ieradāmies, nebrīdinot un arī paši necenšoties izzināt, kādi saimnieki katrā mājā mīt, taču visur satikāmies ar atsaucīgiem un laipniem ļaudīm. Vēl lielāks prieks par to, ka katrā sētā sastapām laikraksta «Novadnieks» ciūģus lasītājus. Piemēram, Urču mājās tiek abonēti ne vien «Novadnieks», bet vēl arī «Lauku Avīze», «Praktiskais Latvietis», «Zintnieks», «Dziednieks», «Dārza Pasaule», «Agrotops», «Dārzs un Drava», «Santa» un «Sieviete». Kādreiz pēc avīzēm un žurnāliem braukuši uz Anspokiem, taču pasta kastītes bieži vien iztukšojuši citi, tādēļ nolēmuši, ka ērtāk pasūtīto atvest no pilsētas.

Galvenā nodarbošanās šobrīd ir augkopība: iestādīts pa vienam hektāram upeņu, aveņu un ābeļu, jau piecus gadus saimniecībā aug arī zemenes, to stādījumi ir visai iespaidīgi — 4 hektāru platībā. Savulaik nodarbojušies ar tradicionālo lauksaimniecību, bijis prāvs aitu ganāmpuķis, turējuši arī cūkas, taču pamazām nonākuši pie secinājuma, ka šāda saimniekošana nerentējās. Nolēmuši izmēģināt roku netradicionālajā lauksaimniecībā. Mariāns Určs stāsta, ka šis gads nav bijis viegls, problēmas sagādājuši veselība, tādēļ zemniekošanā daudz kas aizgājis pašplūsmā.

Kopš par ilggadīgo stādījumu ierīkošanu valsts maksā subsīdijas, Latgale kļuvusi par tādu kā nelielu zemeņu lielvalsti, stādījumi saņēmuši iespaidīgus apjomus, tādēļ

arī subsīdijas par zemenēm vairs netiek maksātas. Mariāns Určs esošo subsīdiju politiku vērtē kritiski. Viņaprāt, subsidēt vajadzētu nevis stādījumu ierīcību zemnieku saimniecībās, bet gan produkcijas pārstrādi, lai nodrošinātu stabilu noieta tirgu un samaksu par izaudzēto. Ja būtu noieta, rastos arī piedāvājums. Šobrīd lielās platībās sastādītās zemenes lauksaimniekiem nav kur realizēt, tās nākas atdot uzpircējiem par pārdesmit santīmiem kilogramā. Tādējādi subsīdijas dod īslaicīgu efektu — samazinot valsts atbalstu, ar laiku aizaus arī ierīkoti stādījumi, šādu iespēju pieļauj Mariāns. Tomēr viņš cer, ka ilggadīgajiem stādījumiem būs perspektīva, ja vien saimnieki paši neatmetīs iesāktajam ar roku.

Vasarās pircēji bieži vien paši atrod saimniekus, zinot, ka Urči piedāvā zemenes un ābolus. Zemenes ved arī uz tirgu Preiļos un Daugavpilī. Ir lietas, ar kurām ogu audzētājam vienkārši nākas samierināties, atzīst saimnieks. Pirmās zemenes, lielākās un dārgākās, bieži vien neienākas, jo ziedi apsalst pavasara salnās. Savukārt sezonas vidū zemenes nereti jāatdod pat par 20 santīmiem kilogramā, kas tāds nieks vien ir, ja salīdzina ar ieguldīto darbu. Piemēram, zemeņu lasīšana pilnībā ir roku darbs, tā veikšanai sezonas laikā saimniecībā tiek pieaicinātas 4-6 strādnieces.

Svaigas zemenes ziemas vidū — mūsdienās tā vairs nav pašaka, bet gan normāla parādība, ir pārliecināts Mariāns Určs, ceļot galā saldētās zemeņogas, upenes, ķiršus, plūmes. Pēc uztura pētnieku domām tieši saldētās ogās vitamīni saglabājas vislabāk, un, ja atkušušām tām pārkausa nedaudz cukura, tad jāteic slavenākā Latvijas pavāra Mārtiņa vārdiem: «Kas var būt labāks par šo?» Todien, divdesmit grādu lielā salā, «Novadnieka» redakcijā bija atgriezies vasara, jo kā gan citādi nosaukt to saldī reibinošo smaržu

● Mariāns un Regīna Urči smeļ, ka sveigas zemenes ziemas vidū divdesmit grādu salā esot pavisam ikdienišķa parādība. Vismaz viņu saimniecībā, kur zemenes zem sniega jaunus pumpurus auklē četru hektāru platībā.

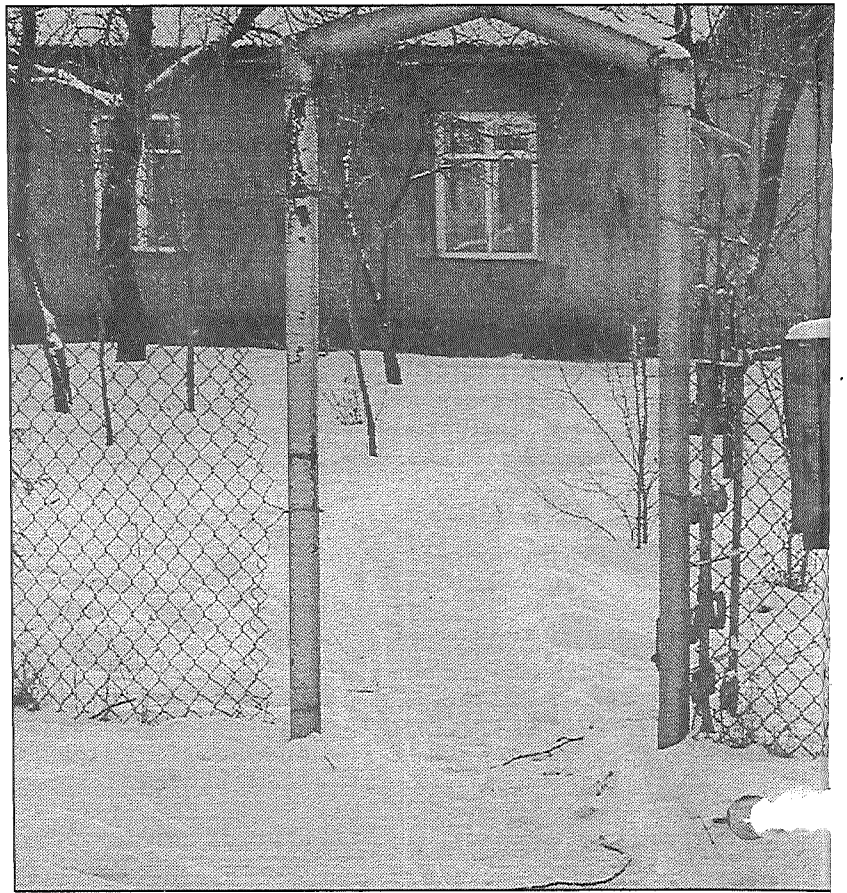
buķeti, kas virmoja no mūsu lasītāju Mariana, Regīnas un viņu māmuļas Teklas Určas laukos izaudzētajām zemenēm, kuras kā ciemakukuli saņēmām, atvadoties no laipnajiem saimniekiem. Zemenes bija patiešām lieliskas! Lai Urču saimei jaunajā gadā vairāk tādu brīžu, kam zemenes saldums un vasaras smarža!

Jaunības ceļi aizveda līdz pat operas skatuvei

Pa baltu sniega ceļu redakcijas automašīna uzbrauc vienā no Anspoku daudzajiem pakalniem un ielīgo klusā lauku sētā. Aukstajam un sniegotajam gadalaikam piemīt īpašība notušet krāsas un pieklusināt skaņas, dabas jaukumus aplūkot ar vienmuļu baltumu. Tomēr arī ziemā var nojust to skaistumu, kāds te, Anspokos, ir vasaras pilnbriedā, domāju, stāvēt šīs mājas sētvidū. Lūk, arī saimniece — Tekla Pauniņa — atver durvis un aicina ienākt. Istabā vāzes ar ziediem — krizantēmas, rozes, gerberas. Saimniece nosvinējusi 80 gadu jubileju. Garš un bagāts mūžs.

Deviņu gadu vecumā Teklas kundze zaudējusi māmuļu, tēvs palicis viens ar diviem bērniem — meitu un dēlu. Vēlāk tēvs apņēmis otru sievu un Tekla tikusi pie māsiņas Annas. Tapat netālu ir viņu īstās tēva mājas, tajās tagad mītinaš Anna, ar kuru vienmēr bijusi laba satikšana.

Jaunības ceļi sešpadsmitgadīgo Teklu aizveda uz Rīgu, kur tolaik dzīvoja brālis un māsa. Tur sabijusi trīs gadus. Iekārtojoties darbā par palīdzi ēdnīcā, strādājusi arī pie kāda gleznotāja, kurš, redzēdams jaunās meitenes talantu, mudinājis studēt glezniecību. Visu, ko viņš man parādīja, ātri apguvu un iegaumēju, bet kur tad es, lauku bērns, kam tikai pamatskolas izglītība, varēju izmācīties, noieto mūža posmu atceras Teklas kundze. Rīgā dzīvojot, brīvajos brīžos milējusi dziedāt — balss viņai jau no Dieva dota spēcīga

● Tālāk pastnieks neiet. No šīm pastkastītēm, kas atrodas līdzās, mi pat vairāki kilometri.

un skanīga. Brālis uzzinājis, ka operas koris meklē jaunus dziedātājus, un pieteicis māsu konkursā. Bijusi noklausīšanās, un Teklu pieņēmuši. Aicinājuši atnākt nākošajā dienā, lai norikotu, kur jaunajai solistei jādzied. Teklas kundze tolaik strādājusi kādā veikalā, bet tā īpašniece bijusi šerpa kundze, kas uzreiz brīdinājusi, ka nekavējoties uzteiks darbu, ja meitene kavēs kaut stundu. Tā arī neaizgājusi un no operas nācies atteikties. Toties brālis, arī viņš bija muzikāli apdāvināts puisis, algojis privātskolotāju un nopietni gatavojies iestājam konservatorijā. Viņš savu sapni piepildījis un vēlāk 18 gadus dziedājis operā.

Rīgā pavadītajos gados, pie dažādiem saimniekiem strādādama, Teklas kundze vienmēr centusies ko jaunu iemācīties. Bieži iegriezies pie kādas brāļa sievas radnieces, kas algojusi vairākas šuvējas. Tā, no skatīšanās vien, iemānījies šūšanā, vēlāk, kolhozu laikos, apšuvusi savējos un pa nakts melnumu paguvusi kādu rubli nopelnīt.

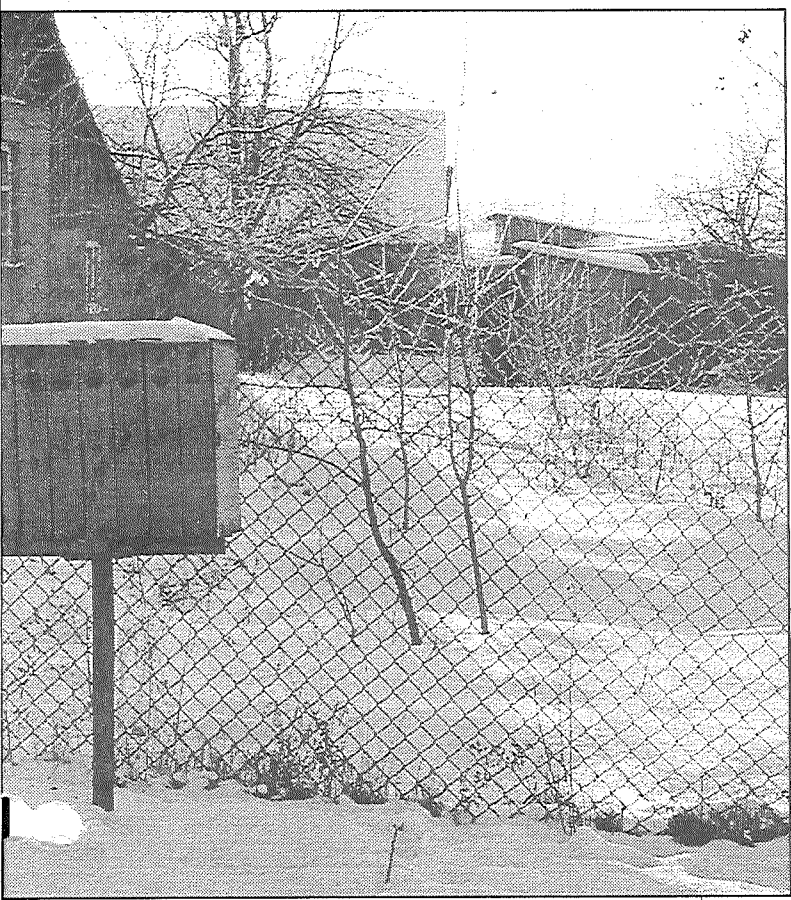
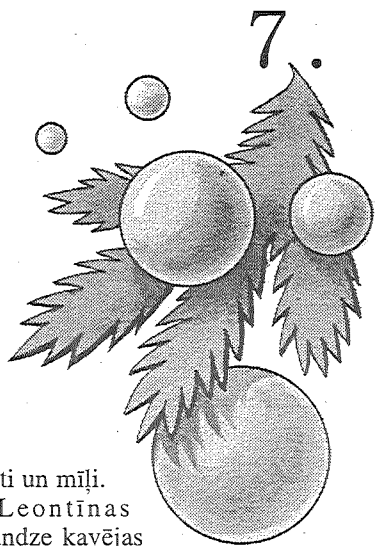
18 gadu vecumā Tekla atgriezies tēva sētā, un te arī palikusi. Apprecējusies. Vīrs bijis gandrīz 13 gadus vecāks. Piedzimuši divi dēli, taču ģimenes kopā būšanai liktens nebijis labvēlīgs. Tūlīt pēc kara Nīcgales meža partizānu lode nāvīgi ievainojusi Teklas vīru. Smago dzīves nastu tālāk nācies nest vienai, taču laiks dziedē brūces un dod atkal jaunas iespējas un cerības.

Aloizs Pauniņš iemilēja Teklas kundzi un abu laulībā pasaulē nāca meita un dēls. Viņiem kopā bija lemti 52 dzīves gadi, kuri ne tikai prieku, bet arī lielas sāpes un neželīgus likteņa triecienus. Teklas Pauniņas sejā ik pa brīdim atmirdz smaids un vārdos izskan prieks par dzīvi. Tajos nav ne un rūgtuma, un nezinātājs nepateiks, ka māmuļai nācies piedzīvot smagāko, ko vien cilvēks var piedzīvot — divu savu bērnu nāvi. Arī uzticamais dzīves draugs nu apciemojams vienīgi smilšu kalniņā. Kāda dzīve dota, tāda jādzīvo, un jāpateicas Dievam par to, ka līdz šim laikam palīdzējis nodzīvot, apcerīgi saka Tekla Pauniņa.

● Tekla Pauniņa tikko nosvinējusi 80 gadu jubileju. Viņas dzīves ritumā bijuši gan skaisti laimes mirkli, gan smagas traģēdijas.

uz tikšanos jaunajā 2002. gadā!

Anspoku autobusu pieturai, līdz attālākajām viensētām mēroja-

Meita aicinot dzīvot pie sevis Preiļos, taču, kamēr kustot, negriboties savu māju pamest, spriež Teklas kundze. Anspokos ir pierasts, visa kā te gana, esot apgādāta un aprūpēta. Avīzītes, no pilsētas meita atvedot, jo lasīt vēl arvien ļoti patīkot. Kādreiz pastnieks gājis līdz pat Teklas kundzes mājai, turpat šķūņa galā bijusi pasta kastīte, taču tagad pastnieki šo ceļu gabalu vairs nenākot. Preiļi tepat no lielā kalna saredzami, bet pie avīzītes tikt nemaz tik viegli vis nav. Līdz tuvākajām pastkastītēm Anspokos divi kilometri jābrauc. Maz apkārtne māju esot, maz iedzīvotāju, tāpēc arī pastnieki šo maršrutu vairs neapkalpo. Ļaudis izlīdzās kā nu kurš — ciemam lasāmvielu atved bērni, cits cits aizkļūst līdz pilsētai.

Ar krucifiksu kalnā un tēvu zemi pamatā

Staņislava un Lūcija Borbalu mājām garām pabraukt nevar. Iepretī mājai uzkalnā majestātiski paceļas balts krucifikss. Līdz tā pakājei, ko rotā gādīgu roku nolikti ziedi, aizved no sniega attīrīts celiņš. Vairākus metrus augsto krustu uzstādījis mājas saimnieks Staņislavs Borbals, šajā vietā apkārtnes ļaudis pulcējas uz dziedājumiem un lūgšanām Dievmātes un Pestītāja godam.

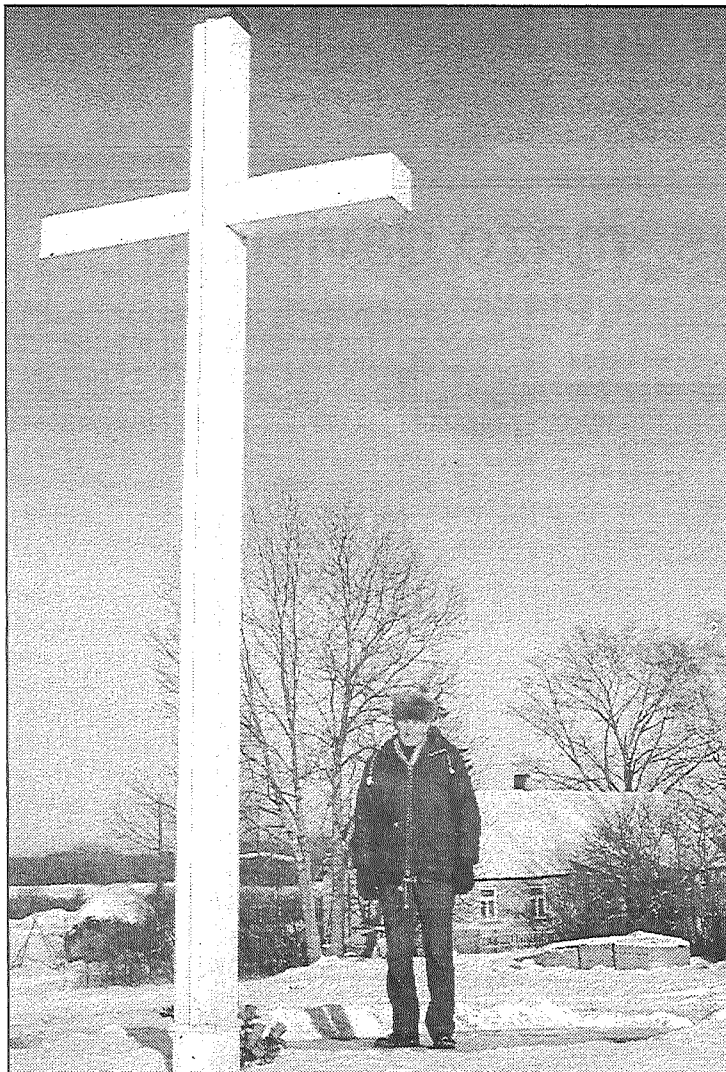
Saimniekus sastopam mājās un tas nozīmē, ka mums ir paveicies, jo parasti Lūcija un Staņislavs tik viegli nemaz nav atrodam. Viņi abi strādā algotu darbu Preiļos. Preiļu 1. pamatskolas 6. klasē mācās dēls Mārtiņš, bet meita Maija ir Preiļu Valsts ģimnāzijas trešā kursa audzēkne. Otrā meita Vita mācās Ogres arodģimnāzijā, kur apgūst policijas darbinieka profesiju. Lūcija un Staņislavs piekrituši spēlēt pēc tiem noteikumiem, ko diktē pati dzīve. Viņi, ja tā var teikt, ar vienu kāju stabili stāv uz tēvu zemes Anspokos, ar otru — atbalstījušies Preiļos. Izplestām kājām stāvēt nemaz tik viegli nav, joko saimnieks. Staņislavs ir strād-

nieks Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiālē, bet Lūcija strādā par sargu šūšanas firmā. Pastāvīgā darbā ar pilnu slodzi un garu darbdienu nemaz nevarētu strādāt, jo tad novārtā paliktu saimniecība, kas šobrīd ģimenei dod daļu no visiem ienākumiem. Jāskolo bērni un jāapmaksā dzīvoklis, tādēļ citādi nevar, teic saimnieki.

Galvenā nozare saimniecībā ir gaļas lopkopība, taču Staņislavs smeļ, ka šodien tik lēti vis katram nevarot rādīt, cik to lopu kūti īsti esot. Skaties, vakarā vairs nebūs ne ko slaukt, ne barot. Kalnainais apvidus, kas vasarā atbraukušam atpūtniekam šķiet īsta bagātība, zemniekam sagādā ne mazums pūļu. Lauksaimniecības produkcijas cena ir viena, vai tā audzēta līdzēnā tīrumā, vai stāvos pakalnās, taču degvielas patēriņš, grūtības, zemi apstrādājot un ražu novācot, kalnainē ir nesalīdzināmi lielākas, pārliecinājies Staņislavs. Vismaz pagaidām gan ar šīm atšķirībām neviens nerēķinās, un tas zemniekam ļoti kramt.

Citādi par dzīvi Anspokos sūdzēties grēks, kaimiņi labi, strādīgi un godīgi ļaudis. Starp darba dienām iemanījušies atlicināt laiku arī sevis iepriecināšanai un kopīgai palustēšanai. Esot pašiem savas tradīcijas un pat ciema svētki. Trīs gadus pēc kārtas ļaudis no Anspoku sētām sanāk kopā, lai nosvinētu Vasarsvētkus. Tiek brūvēts alus un cepti pīrāgi, reizēm paaicināts kāds dramatiskais kolektīvs ar teātra izrādi. Kopīgs ugunskurs un ligošana ir Jāņu naktī, tad tiek sumināts vienīgais apkaimes Jānis. Arī ziemā negarļaiķojoties. Pagājušajā gada 20. janvārī pie ugunsкура sarīkojuši kopīgu barikāžu atceres dienu, stāsta Lūcija.

— Atstāt visu un aizaudzēt zemi ar krūmiem ir vienkārši, bet kas tos vēlāk izcirtīs, — ar pretjautājumu atbild saimnieks, kad tautājā, vai nebūtu vieglāk pavisam pārcelties uz dzīvi pilsētā. Tobriid saprotu, ka aiz saimnieka jautrā

● Šo balto krustu Staņislavs Borbals uzstādījis pagājušā gada vasarā. Te Vasarsvētkos pulcējas teju visi Anspoku ciema iedzīvotāji.

● Nu jau māsa Leontīna (no kreisās) un Monika Daugavietes nopūtušas visas četras sveces Adventes vainagā un parīt viņu mājās radu pulkā tiks sveikta jaunā gada atnākšana.

smējeja un jokdara dabas patiesībā slēpjas dziļā pieķeršanās savai dzimtajai zemei un tēva sētai. Kā cieņas apliecinājums senču darba tikumam ir arī baltais krusts, kas uzstādīts 2000. gada Vasarsvētkos.

Kā dzīve Anspokos ritēs pēc desmit divdesmit gadiem, Staņislavs neņemam pareģot. Ja varas un valdības gribēs, ka saimniekojam, mēs te arī būsīm un savu zemi kopsim. Ja nolems zemnieku no laukiem izspiest, piemēram, uzliktot lielus nodokļus, to izdarīt nebūs grūti.

Vairāk gaišuma cilvēkos

Leontīna Daugaviete «Daugaviešos» dzīvo viena pati, taču tas nenozīmē, ka viņa te justos viena. Plecs pie pleca visos darbos palīdz māsa un brāļi, jo Dauga-

vieši ir liela un stipra dzimta, kas, lai arī katrs dzīvo savā pagastā un pat dažādos Latvijas novados, vienmēr ir kopā savās tēva mājās, kur saimnieko Leontīnas kundze. Saviem vecākiem viņi ir septiņi bērni, un visi joprojām laimīgi staigā šīs zemes gaitas. Vistuvāk, Riebiņu pagastā, mīt Leontīnas māsa Monika. Viņas abas arī sastopam, ciemojoties «Daugaviešos». Pie māsas neesot atbraukusi viesos, bet gan darba darīšanās — strādāt, precīzē Monika. Kopā arī svētkus sagaidot. Anspokos tā iegājies, ka jaunie, ejot čigānos, vienmēr apmeklē arī gados vecākos ļaudis, izrībina māju, padanco, padzied. Gadu mijā «Daugaviešos» sabrauc brāļi un māsa, radu bērni, pie eglītes vienmēr skan dzejoļi, tiek dāvātas dāvanas, ir

silti un mīļi.

Leontīnas kundze kavējas atmiņās par aizgājušajiem laikiem un viņas stāstījums atklāj dziļu dzimtas traģēdiju, kad padomju varas gados visu ģimēni izraidījuši no jau iekoptām un iemīļotām mājām un ierādījuši jaunu mājas vietu, kur viss bijis jābūvē no jauna. Tēvs bijis strādīgs un čakls, iekopis ābeļdārzus ar 50 ābeļēm, viņu šāda varas patvaļa ļoti aizskārusi. Visi bērni saņēmuši izglītību, trīs no viņiem pabeiguši augstskolu. Būs izglītība, būs arī laba dzīve, tā esot teicis tēvs. Leontīnas kundze pēc profesijas ir agronome, strādājusi kolhozā, bet vēlāk arī statistikas nodaļā.

Saimniecībā ir viena govs, zirgs, aitas, divi sīvēni, seši kaķi un divi suņi. Arī «Daugaviešu» mājās cieņā laikraksti, taču pastnieks tos atnes tikai līdz Anspoku autobusu pieturas pastkastītēm. Reizēm saimniece pati mēro ceļu līdz tām, dažkārt avīzes atved kaimiņš. Laikrakstos nepatīk lasīt tendenciozus un naidīgus rakstus, no tādiem vajadzētu vairīties, pārliecināta Leontīna Daugaviete. Vairāk labestības gribētos redzēt cilvēkos.

Saimniece nesūkstās par dzīvi un viņai nepatīk činkstētāji, kas gaužas par grūtumu, bet ne nieka nedara savā labā. Leontīnas kundzei spēku dod darbs un ticība Visaugstākajam, pēc iespējas biežāk viņa cenšas apmeklēt Preiļu katoļu baznīcu. Vaļas brīžos lasot ne tikai laicīgās avīzes, bet arī «Katoļu dzeivi» — tas dvēseli. Pagaidām pensija atļauj pasūtīt kārotos preses izdevumus, arī «Novadnieku». Avīzes aizdodot palasīt saviem kaimiņiem, kas tās nav pasūtījuši. Par viņiem Leontīnas kundze teic tikai atzinīgus vārdus, ne reizi vien nācies meklēt palīdzību grūtā brīdī, taču anspokieši jau paši zinot un jūtot, kam vajadzīga palīdzība, kurš apslimis vai gaida atbalstu. Labestība ir tā vērtība, kas cilvēkā ne ar ko citu nav aizstājama, tā domā Leontīna Daugavietes kundze.

Nobeiguma vietā

Liels «Novadnieka» kolektīva paldies visiem mūsu lasītājiem, kuri laipni uzņēma laikraksta žurnālistus savās mājās un piekrita pastāstīt par sevi rubrikā «Esiet sveicināti jūsmājās!» Starp ikdienas gaudiem un sēnalām mūsu darbā visskaistākie mirklī ir tie, kad vaigu vaigā tiekamiem ar jums, mūsu uzticamiem lasītājiem.

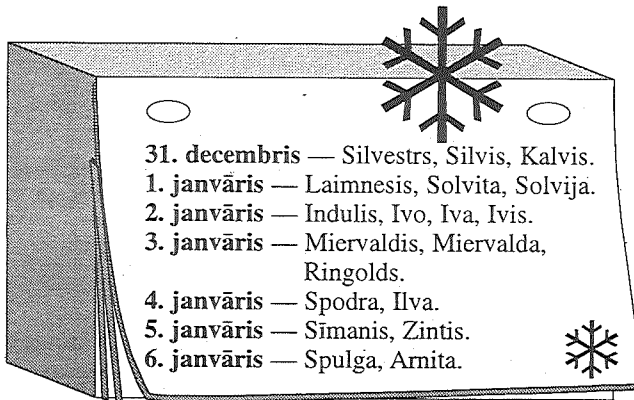
Lai jums, lasītājiem, jaunajā gadā ir ko mīlēt un ir, kas mīl, lai ir ko gaidīt un ir, kas gaida, lai ir ko darīt un ir, kas to novērtē. Lai vilšanās neievaino, trūkums nesaliec un slimība paiet garām.

Uz tikšanos jūsmājās!

Vecajā gadā Anspokos viesojās G.Kraukle un fotogrāfs M.Rukosujs

APSVEIKUMI

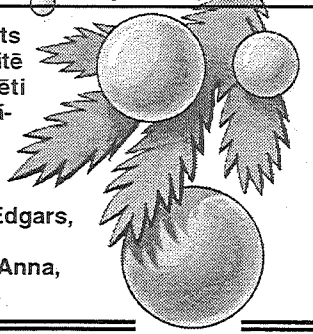

31. decembris — Silvestrs, Silvis, Kalvis.
 1. janvāris — Laimnesis, Solvita, Solvija.
 2. janvāris — Indulis, Ivo, Iva, Ivis.
 3. janvāris — Miervaldis, Miervalda, Ringolds.
 4. janvāris — Spodra, Ilva.
 5. janvāris — Šimanis, Zintis.
 6. janvāris — Spulga, Armita.

Latviešiem ir neparasti bagāts personvārdu klāsts. Pašlaik aprītē ir 4500 personvārdu, kas fiksēti vismaz diviem Latvijas iedzīvotājiem.

Populārākais vīriešu vārds visos laikos ir bijis Jānis. Tam pievienojas Ritvars, Kristaps, Edgars, Arturs, Mārtiņš.

Populārākie sievietes vārdi ir Anna, Laura, Linda, Diāna, Elina, Ieva.

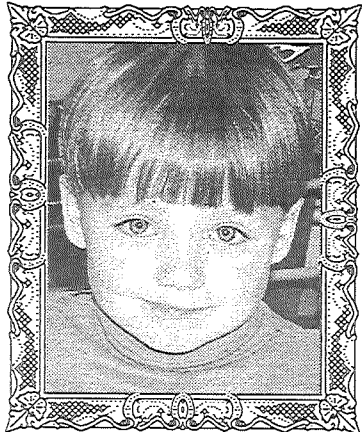

Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

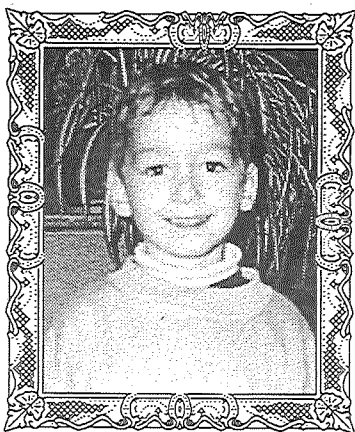
Aicinājums vecākiem

Šī gada laikā «Novadnieka» sveiciens dzimšanas dienā ir saņēmuši gandrīz trīs simti bērnodzirnīku Livānos un Preiļos. Nemot vērā lasītāju atsaucību un mazo gaviļņieku prieku par avīzē ievietoto apsveikumu, šo tradīciju gribam saglabāt arī nākošgad, piedāvājot iespēju jums pašiem apsveikt savus mazulīšus šūpla svētkos. Vecāki, krustvecāki un vecvecāki! Ja vēlaties ap-

sveikt savus pirmsskolas vecuma mazulīšus dzimšanas dienās, sūtiet bērna fotogrāfiju kopā ar vēstuli, kurā aprakstīti mazuļa ieradumi, rakstura īpašības un talanti, kā arī norādīts jūsu tālruna numurs (ja nepieciešams sazināties) uz «Novadnieka» redakciju. Sveiksīm tikai pirmsskolas vecuma bērņus līdz 6 gadu (ieskaitot) vecumam. Lūgums vēstules iesūtīt laikus. Sveiksīm mazos jubīlārus kopā!

RIHARDS GRIBUSTS («Pasaciņa») dzimšanas dienu svinēja vakar, 28. decembrī. Zēnam palika trīs gadi. Audzinātājas viņu raksturo kā kustīgu un žiperīgu puiku, kuram par visu vairāk garšo cepumi un konfektes. Zēns daudz laika pavada rotaļājoties ar automašīnām, taču viņam ļoti patīk arī konstruktori, no kuriem var izveidot ko vien sirds kāro. Rihards ir draudzīgs pret visiem bērņiem, taču par savu draugu uzskata Vladislavu. Vēl Rihardam piemīt ļoti laba īpašība — godīgums. Ja zēnam gadījies pastrādāt kādu nedarbiņu, tad viņš vienmēr audzinātājam atklāti atzīstas nodarītajā un nekad nevaino citus bērņus.

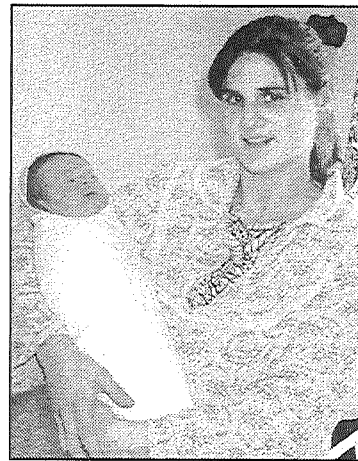

TOMS ROMANOVSKIS no bērnodzirnīca «Rūķīši» ceturto šūpla svētkus sagaidīja tieši Ziemassvētkos, 25. decembrī. Viņš uz savu tagadējo bērnodzirnīca grupiņu no «silītes» pārcēlies tikai pirms dažām nedēļām, tādēļ pašlaik visu uzmanīgi pēta un cenšas iekļauties jaunajos «darba» apstākļos. Pēc dabas Tomiņš ir nopietns, viņš ļoti labprāt piedalās nodarbībās, ko vada audzinātājas — griež, līmē, veido un zīmē. Dažkārt Toms ir mazliet kautrīgs, taču viņš jau ir paguvjis sadraudzēties ar Raivi. Jaukākie brīži visas dienas garumā, protams, ir vakars, kad Tomiņš var doties mājās. Parasti uz bērnodzirnīca pēc dēļēna nāk tētis.

Šodien 29. decembrī dzimšanas dienu svin **ERVĪNAM AIZPURIETIM** («Rūķīši»), viņam paliek trīs gadi. Ervīns ir labs puika, un, kā spriež audzinātājas, dienās zēns varētu būt talantīgs muzikants, jo par visu vairāk puisim patīk dziedāt, dancot un spēlēt mūzikas instrumentus. Ar klučiem Ervīns sit bungas, bet uz dārzīņu viņš ņem līdzī nevis mašīnas, bet gan mazās klavierītes. Sākumā Ervīnam dārzīņā pierast bija grūti, taču tagad viņš kļuvis īsts bērnodzirnīcs, drošs un kustīgs. Labākā draudzene ir Ieva. Ervīns jau skaidri runā, dzied dziesmas, kuras iemācījis, klausoties kasetēs. No ēdieniem Ervīnam vislabāk garšo cepti kartupeļi.

Audz laimīgs, mazais!

Nadeždas Rešetņikas meitiņa pieteicās lielākajos puteņos un salā. Lai tiktu līdz slimnīcai, vispirms pajūgā tika iejūgts zirgs, ar kuru pāri kupenām māmiņu aizvīzināja līdz lielceļam. Uz ceļa Nadeždu uzņēma «ātrie». Mazulīte piedzima 23. decembrī. Nadeždas un Antona ģimenē jau aug divas meitiņas — Biruta un Diāna. Vecmāmiņai Jekaterīnai tagad apmīļojams piecas mazmeitiņas, bet vec-tēvam Vasilijam piecu mazbērnu pulciņā ir arī viens mazdēls.

Bērniņu paredzēts kristīt Aglonas bazilikā. Nadežda vēlēja savai mazulītei labu veselību un pateicās dzemdību nodaļas darbiniekiem par palīdzību.

Sīlukalnieci **Māriti Liepsaldi** puteņi un neizbraucamie ceļi baidīja visai nopietni, tāpēc viņa kādu nedēļu pirms dzemdībām no savām mājām Kapeniekos pārcēlās pie brāļa uz Apšeniekiem. No šejienes uz slimnīcu Preiļos varēja nokļūt bez sarežģījumiem. 24. decembra rītā piedzima Mārites dēls, un klusā vakara mieru viņa varēja izbaudīt jau kā laimīga pirmdzimtā bērņa māmiņa. Abi ar bērņa tēti **Jāni** dēlam devuši vārdu — Juris. Ziemassvētkos tētis apciemoja savu dēlenu, ar ziediem pie jaunās mātes ieradās arī pārējie radi.

Mazais Jurītis ir piektais mazbērns vecmammai Bronislava!

Šonedēļ dzimšanas dienu svin Gavartines pasta nodaļas pastniece Ruta Kristovska.

«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilāri un pateicas par laikraksta izplatīšanu.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu novads

◆ 31. decembrī pulksten 24.00 Preiļu centrā pie egles — svētku ugunošana.

◆ 5. janvārī pulksten 15.00 sarīkojumu zālē Preiļos, Kārsavas ielā 4 novada pensionārus uz atpūtas pasākumu aicina Salatētis.

Rajona izglītības pārvalde

◆ 3. janvārī metodisko apvienību vadītāju sanāksme. Nodarbības biznesa ekonomikas pamatu, mājturības, amatu mācības, latviešu valodas un literatūras, krievu valodas un literatūras, ģeogrāfijas, krievu valodas kā svešvalodas, vācu valodas «kooperatīvās mācīšanās», sporta skolotājiem, vides izglītības koordinatori.

◆ 4. janvārī skolu direktoru kursu noslēguma nodarbības. Skolu bibliotekāru kursi «Bibliotēkas dokumenti, projektu rakstīšana». Arodkomitejas priekšsēdētāju sēde.

Līču kultūras nams

◆ 1. janvārī pulksten 1.00 diskotēka «... un pašam patīk». No Preiļu centra pulksten 1.00, 2.00 un 3.00 kursēs mikroautobuss. Braukšana bez maksas. No Līčiem uz Preiļiem — pulksten 1.30, 2.30, 3.30.

Jersikas tautas nams

◆ 30. decembrī pulksten 11.00 svētku eglīte bērņiem.
 ◆ 1. janvārī pulksten 1.00 Jaungada diskotēka jauniešiem.
 Sagatavoja L.Rancāne

Cauri snīgiem un puteņiem katru dienu gluži kā pirmo reizi Cerēt, milēt un smiet, lai atkal spētu pret sauli iet. Krietņus darbus un darbiņus darīt.

Bet pats galvenais — Neaizmirst mīļajiem sirdsvārdus pasacīt.

Laikraksts «Novadnieks» un pagastu padomes sirsnīgi sveic jubilārus!

AGLONAS pagasts
 ◆ 70 gadi Melītai Lielcepurei, Stefānijai Staškevičai, Jānim Jokstam
 ◆ 80 gadi Helēnai Beķei
 ◆ 85 gadi Annai Storostņikai
 GALĒNU pagasts
 ◆ 55 gadi Ilzei Senulaitei
 ◆ 60 gadi Bronislavai Bruzgulei, Jāzepam Boltajam
 ◆ 90 gadi Veronikai Brūderei
 PREIĻU pagasts
 ◆ 60 gadi Agnijai Ivanovai
 ◆ 70 gadi Olgai Jakimovai
 RIEBIŅU pagasts
 ◆ 65 gadi Feofānijai Rastopčīnai

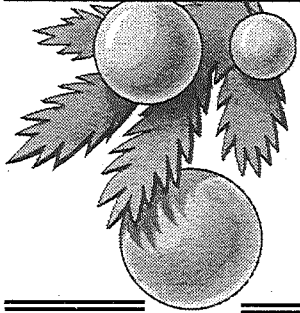
◆ 70 gadi Feofānijai Birjukovai
 ◆ 75 gadi Monikai Daugavietei, Ivanam Mihailovam
 ◆ 80 gadi Pēterim Mihailovam
 ROŽKALŅU pagasts
 ◆ 60 gadi Teklai Kivlenieci
 ◆ 89 gadi Eduardam Skrāģim
 ROŽUPES pagasts
 ◆ 60 gadi Anatolijam Busovam
 ◆ 75 gadi Benediktei Starei
 RUŠONAS pagasts
 ◆ 60 gadi Teklai Čeirānei
 SAUNAS pagasts
 ◆ 60 gadi Kārlim Skroderam
 ◆ 65 gadi Antonam Ivdrim
 ◆ 70 gadi Albertam Skutelim
 ◆ 75 gadi Matildei Balcarei
 SILAJĀNU pagasts
 ◆ 69 gadi Pēterim Tolstovam
 ◆ 72 gadi Uljanai Sergejevai
 ◆ 78 gadi Andrejam Volkovam
 SĪLUKALNA pagasts
 ◆ 65 gadi Paulīnei Upeniecei
 ◆ 80 gadi Helēnai Bernānei, Konstantīnam Laizānam
 STABULNIEKU pagasts
 ◆ 60 gadi Janīnai Pudulei
 ◆ 70 gadi Annai Ūsānei

SUTRU pagasts
 ◆ 50 gadi Kirai Vovkai
 TURKU pagasts
 ◆ Mariju Dombrovsku, Helēnu Priževoti, Sofiju Moči, Valentīnu Ivanovu, Ritu Vasaraudzi, Pēteri Koļcovu, Jāni Kokinu
 UPMALAS pagasts
 ◆ 70 gadi Domicelai Vilcānei
 ◆ 75 gadi Annai Starei
 ◆ 91 gads Helēnai Vaivodei
 VĀRKAVAS pagasts
 ◆ 60 gadi Annai Jakovļevai
 ◆ 89 gadi Veronikai Znotiņai
 Silti sveicam jubilārus SALENIEKU pansionātā!
 82 gadi Genovefai Geidukai
 85 gadi Annai Storastņiecei

Mīļi sveicam piļņgadniekus!

Viesturu Valaini Aglonas, Irīnu Zabalujevu Riebiņu, Ivetu Pastari Saunas pagastā.

Sagatavots pēc pagastu padomju sniegtajām ziņām. Par izmaiņām apsveicamo sarakstos lūgums informēt pa tālruni 1-53-07059.

Un sākas jaunais gads...

Katrā zemē izveidojušās savas Jaungada svētku tradīcijas. Piemēram, dažās Vācijas vietās vēl šodien notiek Vecgada jeb Silvestra sprediķis un baznīcas priekšā ļaudis dzied: «Lai slavēts Tās Kungs!» Ostas pilsētās Jaungada atnākšanu sveic ar kuģu sirēnu skaņām. Bez tam pa ielām klaiņo muzikantu pulciņi, kas ik pa brīdim dzied serenādes un saņem dāvanas.

Visplašāk izplatītais rituāls Vecgada vakarā ir laimes liešana. Izkausē svinu un ar vecu karoti ielej lēzenā traukā ar ūdeni. Izveidojušās formas un figūriņas stāsta par to, kāds būs jaunais gads. Nākotni var izziņēt arī ar rieksta palīdzību: pāršķēļ riekstu un vēro, kāds izskatās kodols. Ja tas ir sīks un sačervelējies, tad gaidāms nabadzības gads.

Jaunā gada sagaidīšanas tradīcijas visā pasaulē ir ļoti daudzveidīgas. Piemēram, Francijā bērni saņem dāvanas tikai Jaungada naktī. Arī Anībijusi tradīcija apdāvināt vienam otru. Turklāt ļoti iecienīta dāvana bijusi apelsīns ar tajā iedurtām krustnagliņām, kas simbolizē bagātību nākamajā gadā. Angļu lēdijas vēl nesēn dāvanā labprāt saņēmušas adatu, kas iepriekšējos gadsimtos bijusi ļoti vērtīga dāvana.

Veiksmes nozīme ir zirga pakavam. Dažās Vācijas austrumu daļās šodēns ir tradīcija daudz ūžu klātbūtnē izkalt zirga pakavu, kas nākamajā gadā kalpo kā laimes nesējs. Silēzijā gadu mijā visi naidnieki dzēra no vienas glāzes un pēc tam to izmeta pa logu. Rūdu kalnu rajonā dzīvojošie, izdzirdot pusnakti vēstošo zvanu skaņas, cēlās kājās un kāpa uz galdiem vai krēsliem. Kad nosita divpadsmit, visi nolēca lejā un sauca: «Sveicam tevi, Dievs, lai dzīvo jaunais gads! Nes mums daudz laimes, prieka un svētības.» Bavārijā pēc sena paraduma īsi pirms pusnakts nodzēsa gaismu un tieši pulksten divpadsmitos to atkal iedēda.

Arī bagātīgi klātam galdam jaunajā gadā ir simboliska nozīme — tam jānovērš bads un trūkums nākamajā gadā. Lūk, daži ieteikumi jūsu svētku galdam.

Receptes

Čičāņu mandeļu maizītes

250 g miltu, 250 g cukura, 250 g sviesta, 250 g samaltu mandeļu, 4 u dzeltenumi, 4 ēdamk. bieza kondensēta piena, šķipsniņa kanēļa, 0 mandeļu pusītes, aprikožu ievārījums pārziešanai.

Sastāvdaļas samīca vijīgā mīklā, saplacina, ietin pārtikas plēvē un noliek aukstumā uz divām stundām. Plāti izklāj ar cepamo papīru vai ieziež ar taukvielu un ar karoti liek pa nelielai mīklas piciņai. Katru kaudzīti garnē ar mandeļu pusīti. Cep karstā cepeškrāsnī 180 grādu temperatūrā. Gatavus un karstus cepumus apziež ar aprikožu ievārījumu.

Sanktpēterburgas Olivjē salāti

200 g vārītas vistas gaļas, viens svaigs ābols (skābs), 1 vārīts burkāns, 2 vārīti kartupeļi, 3 marinēti gurķi, 4 cieti vārītas olas, 200 g zaļo konservēto zirnīšu. Marinādei: 2 ēdamk. olīveļļas, 2 tējķ. stipru sinepju, 1 ēdamk. vīna etiķa.

Gaļu un dārzeņus sagriež glītos kubiciņos vai stienišos un samaisa ar zirnīšiem. Sajauc marinādes sastāvdaļas un nogaršo, tad samaisa ar salātiem. Rotā ar sakapātiem pētersīļiem, kapātu cieti vārītu olu. Mūsdienās šos salātus Krievijā gatavo arī ar majonēzi.

Citronu bole

6 - 8 porcijām

10 kivi, 6 citronu sula un norīvētas miziņas, 1 l ūdens, 300 g cukura, 3/4 l Mozeles vīna, 1/4 l 40% rumu, 1 pudele dzirkstošu vīna papildināšanai, 1 saišķītis citronmelisas rotāšanai.

Nomizo kivi un sagriež šķēlītēs, apsedz un noliek sāpus. Citronus sagriež plānās šķēlītēs un izspiež sulu. Katliņā uzkaršē ūdeni ar cukuru un vāra, līdz viss cukurs izkusis. Pievieno citrona miziņas, ļauj šķidrumam atdzist.

Cukura sīrupu izkāš caur sietu, pievieno citronu sulu, vīnu un rumu un liek uz 2 stundām ledusskapī. Īsi pirms pasniegšanas pievieno kivi šķēlītes. Punšu lej lielā traukā un papildina ar dzirkstošu vīnu. Nobeigumā bolē ieliek citronmelisas lapiņas.

Sagatavoja G.Kraukle

Horoskopi 2002. gadam

Auns. Agrāk paveiktais darbs jau gada sākumā nesīs augļus, gūsiet atzinību gan no darbabiedriem, gan no plašākas sabiedrības. Darba būs daudz, tas var iespaidot jūsu veselību. Gada otrā pusē — veiksmīgāka, taču grūtāk būs ievērot mērenību. Sajūtīsiet mīlestības aicinājumu un varbūt pat iemīlēsities kādā ceļotājā. Spilgtākie notikumi saistīsies ar tālām zemēm. Attiecības būs ļoti romantiskas.

Vērsis. Neatstājiet neievērotus sīkumus. Uzklusiet kompetenta, bet piesardzīga cilvēka padomus, jo pārsteidzīga rīcība var radīt bēdīgas sekas. Mēģiniet nesarežģīt dzīvi, vērējot intrigas. Iepazīstoties ar jauniem cilvēkiem, ieklausieties arī savu līdzšinējo draugu spriedumos. Dinamiska gada otrā pusē — jūsu dzīve var apmest ne vienu vien kūleni. Varbūt ir vērts atbrīvoties no kāda kaitīga ieraduma vai pārmērības.

Dvīņi. Ieteicams pārmaiņus personīgajā dzīvē. Attiecībās ar augstākstāvošām amatpersonām esiet piesardzīgāki, savas ieceres skaļi nestāstiet, jo šogad aktivizēsies jūsu skaugi un nelabvēļi. Esiet objektīvs, novērtējot savas iespējas, neuzņemieties veikt par daudz, nepakļaujieties acumirkļa iegribām. Lielā aizņemtība darbā var ietekmēt citas dzīves sfēras. Vairāk uzmanības un sapratnes, visu vienmēr var vērst par labu.

Vēzis. Gada sākumā varat uzsākt garīgās attīrības kūri. Esiet iecietīgāks pret līdzcilvēkiem un viņu vājībām. Sirdsmieru sagādās mēģinājums saligt mieru ar kādu senu draugu. Starp daudzajiem šogad iepazītajiem pretējā dzimuma pārstāvjiem būs grūti atrast savu īsto, nespēļējieties ar svešām jūtām. Rūpes sagādās jūsu pārmērīgi sakāpinātā dzīves uztvere. Mīlas lietu kārtošanai daudz piemērotāka gada otrā pusē.

Lauva. Jūs gaida grūta izvēle — no tās būs atkarīgs jūsu turpmākais dzīves ceļš. Būsiet neparasti atjautīgs, varat sevi atklāt kādu talantu, līdzcilvēki būs iecietīgi un saprotoši. Audziniet sevi iecietību un pacietību, dažbrīd ir derīgi noklusēt impulsīvi radušos viedokli. Neapvainojieties, ja iemīlotais nevelta jums visu savu laiku. Mīlotais gaidīs, lai jūs atbalstītu viņa darbību, labāk paklusējiet un ieklausieties viņa teiktajā.

Jaunava. Gūsiet necerēti derīgu pieredzi, kuru varēsiet izmantot, lai papildinātu savu budžetu. Neļaujiet, lai ierobežo jūsu tieksmi pēc brīvības un svaiga gaisa. Gada otrā pusē būs mierīgāka, sastapsit sen neredzētus bērnības draugus, kurus iemīlēsiet ar jaunu sparū. Privātajā dzīvē satricinājumi un kritumi nav gaidāmi, jūtas plūdis lēnā un vienmērīgā gultnē, kopā sapņosiet un domāsit par sapņu piepildīšanu.

Svari. Darba dēļ varat kļūt nervozs un nesavaldīgs. Apvaldiet savas iegribas un iemācieties klausīties. Darba kolēģis vai kāds draugs gribēs pārbaudīt jūsu izturību un pacietību, kārtējo reizi lūdzot aizņēmumu. Dažu ieceru īstenošanu nāksies atlikt uz rudenī. Gada otrā pusē dzīve uzņems staujākus apgriezienus, būs grūti atrast brīvu brītiņu, lai atveldzētos tuvu cilvēku lokā.

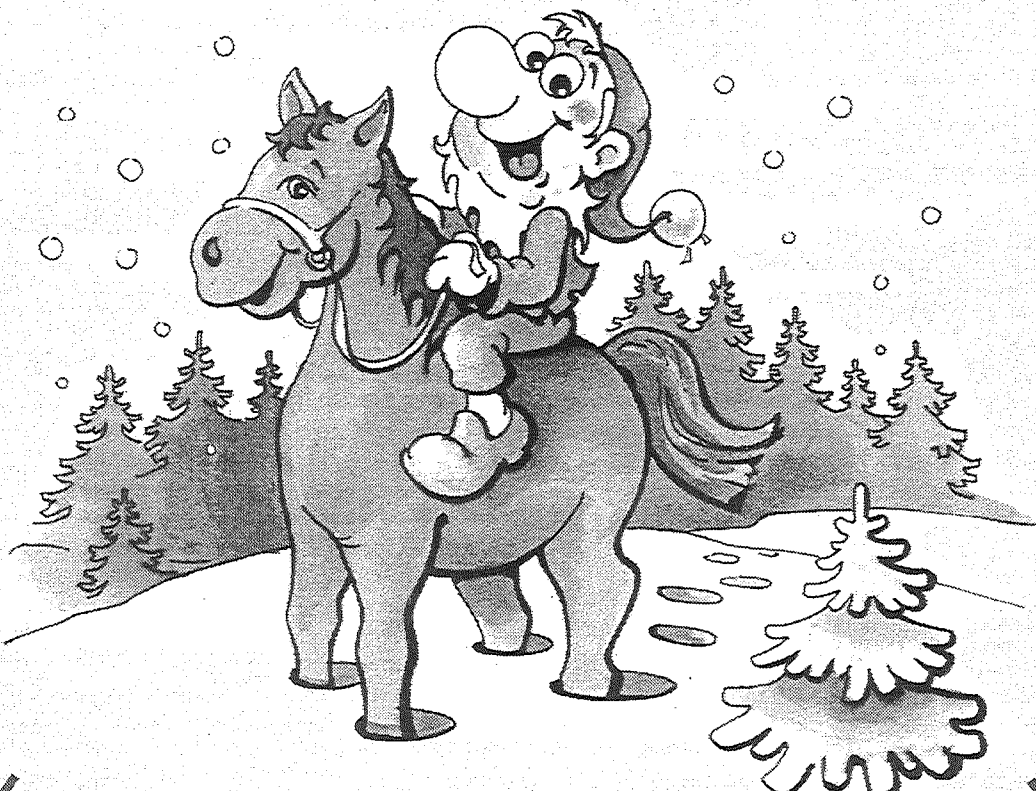
Skorpions. Augstu tiks novērtētas jūsu spējas objektīvi raudzīties uz notiekošo. Bieži būsiet neapmierināts ar sevi, par savu dusmu objektu izvēlēšities gluži nevainīgus cilvēkus. Iemīlotā persona pieprasīs, lai pildāt senus solījumus. Sākot no septembra, laiks kā radīts, lai pārvērtētu savas dzīves prioritātes, par galveno izvirzot sirdsmieru un mīlestību. Gads piemērots, lai dotos laulībā — tā būs patiešām laimīga un mūžīga.

Strēlnieks. Ieteicams radošs darbs. Nevajadzētu nodarboties ar vērtspapīru pirkšanu un pārdošanu — būsiet lēticīgs un viegli iespaidojams. Saņemsit vieglas peļņas piedāvājumu. Daži iegūs peļnīto atzinību gan uzslavas veidā, gan gluži taustāmā formā. Nepārspilējiet ar izklaidēm — iespējamās nepatikšanas un zaudējumi, kas saistīti ar azartspēlēm. Kāds nelabvēlis var nākt klajā ar konfrontējošiem faktiem par jūsu pagātni.

Mežazis. Auglīgs darba gads, daudz derīgu iepazīšanos — izmantojiet izdevību. Visu atrisiniet diplomātiskā ceļā, iesaistot diskusijā arī nesaskaņu cēlājus. Jūsu labie darbi tiks novērtēti. Emocijas būs labs palīgs, arī kārtojot dokumentus un pārvarot birokrātijas radītos šķēršļus. Beidzot varēsiet padomāt par savu personisko dzīvi, maigas rūpes uzjundīs seno kaislību vilni. Mīlas dzīvē saglabājiet uzticību tradīcijām.

Ūdensvīrs. Domājiet par šodien, tā daudzi jautājumi atrisināsies dabīgā ceļā. Gada sākums piemērots, lai dotos ceļojumā. Izjutīsiet ilgas pēc tālām zemēm un vēl neiepazītiem ļaudīm. Bieži nāksies aizmirst par idejām, nāksies domāt par naudas iegūšanas veidiem. Gads veiksmīgs jaunu kontaktu dibināšanai, iespējams pat jauna mīlas romāna aizsākums.

Zivs. Godam nopelnītu kritiku neuztversiet kā pašcieņas aizskārumu. Jūsu vītās intrigas nesniegs cerēto rezultātu. Mīlotais var sākt uzdot jautājumus par jūsu pagātni. Izjutīsiet līdzcilvēku atbalstu savu ideju īstenošanā. Būs daudz patīkamu emociju, ja vien pratīsiet saskatīt un novērtēt labo. Dzīve būs pilna pārsteigumu, varbūt pamanīsiet kādu, kurš sen jau skatās uz jums kaisles aizmiglotu skatienu.

Kazimira Anspaka zīm.

Par ko jūs vairāk gribētu lasīt «Novadniekā» nākošajā gadā?

Silvija Lojāne, Līvānos:

— «Novadnieku» vienmēr cenšos izlasīt. Interesē, kas piedzimis vai nomiris, sludinājumi, reklāmas. Vairāk gribētos lasīt tieši par savu pusi — Līvāniem. Kādi lēmumi pieņemti pašvaldībā, kā dzīvo mūsu puses cilvēki. Noteikti vajadzīgi arī izklaides materiāli, informācija par to, kādi kultūras pasākumi notiek. Derīga ir informācija no kaimiņpilsētām, piemēram, par Jēkabpili — tā mums ir tuvāk.

Vitālijs Zarjanskis, zemnieks Riebiņu pagastā:

— Vairāk vajadzētu ziņas gan par laukiem, gan par pilsētām, arī Latvijas ziņas. Pats esmu zemnieks, tādēļ patīk raksti par lauksaimniekiem, bērni aizraujas ar sportu, viņiem interesē šāda veida materiāli. Man šķiet, ka «Novadniekā» ir plaša informācija par visdažādākajām tēmām. Avīzi lasu jau daudzus gadus.

Eduards Caics, Preiļos:

— Cik sevi atceros, tik ilgi arī lasu rajona avīzi. Gribētos mazāk vispārīgas informācijas, jo to var izlasīt jebkurā avīzē. Vairāk patīktu lasīt konkrēti par mūsu rajona dzīvi.

Par aktualitātēm lauksaimniecībā, par jaunu, interesantu pieredzi zemniecībā. Informācijas par sportu avīzē ir pietiekami. Man patīka vēsturiskie materiāli par Preiļu ielām. Vairāk gribētu lasīt par darba veterāniem, par cilvēkiem, kas te dzimuši, visu mūžu dzīvojuši, daudz pieredzējuši. Viņiem būtu ko pastāstīt par ulmanlaikiem, kara gadiem.

Inga Vilcāne, Daugavpils pedagogiskās universitātes studente:

— Mani saista Preiļu dzīve, jo pati esmu preiļiete, tādēļ vairāk gribētu lasīt par notikumiem mūsu pilsētā, par ļaudīm, kas te dzīvo. Patīkami, ja avīzē izlasu par pazīstamiem cilvēkiem. Nesen «Novadniekā» bija raksts par manu vecmāmiņu. Ļoti vajadzīgas ir ziņas par izklaides iespējām. Nav jāmeklē afiša, lai uzzinātu, kādi kultūras pasākumi notiks, var atvērt avīzi un izlasīt to «Novadnieka» kalendārā».

Janīna Dūda, Stabulnieku pagastā:

— Gribētos vairāk ziņas par laukiem, sevišķi jau par Stabulnieku pagastu, kurā dzīvoju. Patīk raksti par lauku dzīvi, cilvēku likteņiem. «Novadnieku» lasu jau vismaz desmit gadus, to dara arī abas meitas un vīrs. Izlasām no vāka līdz vākam — gan ziņas, gan lielās intervijas, gan materiālus par sportu.

G.Kraukle
Foto M.Rukosujevs

Aizsūtiet pasaulē gaišu domu un nedomāiet par tās ceļu! Tā aizies, apies pasaulei apkārt un atgriezīsies pie jums...

Laimīgu Jauno gadu visiem mūsu lasītājiem!

«Novadnieks»

Lai Jaunā gadā darbi sokas,
Un tālu gaišas domas,
Lai nogurumu nezin rokas
Un apkārt labu draugu daudz!
Laimīgu un panākumiem bagātu Jauno gadu saviem klientiem un sadarbības partneriem novēl SIA «Celmeņi ASK».

Liksmi sirdī, veiksmi darbos,
Pārticību Jūsu mājās
Ziemassvētkos un Jaunajā gadā!
Jūsu Pēteris Tabūns (7. Saeimas deputāts)

Lai Jaunajā gadā ikviens ir tikai laimes diena...
Saviem pircējiem un klientiem, sadarbības partneriem vēl veikala «Ģimenīte» kolektīvs. (Preiļos, Rēzeknes 2)
Mēs strādājam priekš Jums!

Egles un pauguru altāriem, sludinot klusumu svētu.
Sniegbaltām rokām pār tālumu cilvēku svēti un sētu.
Putenis tāltālu pamalē sudraba korāli spēlē.
Apburta dvēsele Latvijai mūžīgu saulgriežus vēlē.
A/s «Preiļu siers» kolektīvs vēl visiem saviem piena piegādātājiem, lai Jaunajā gadā pa piena ceļu Jūsu mājās ieņāk laime, labklājība un veselība, lai piepildās visas Jūsu vēlēšanas!

Spēku radošām veiksēm, labestību, mīlestību un ticību Jaunajā 2002. gadā visiem mūsu pircējiem! Jūs vienmēr esat gaidīti mūsu veikālā Preiļos, Rēzeknes ielā 2.
Veikala «Volkovs» kolektīvs

Ik nams, ik nakts ar skuju smaržu pildās,
Prieks acis gaismu brīnumainu dedz,
Šķiet, visi cilvēki pie vienas uguns sildās,
Un mīlestības cēlo zīmi redz.
SIA «RNS-D» sveic savus pastāvīgos un nākamos klientus pagājušajos Ziemassvētkos un novēl visiem laimīgu Jauno gadu!

IU «SPEKTRS» — 10 gadī!
Desmit gadī — tas ir pietiekošs laiks labo darbu bilancei.
Lai ar Jauno gadu atnāk jauni darbi, jauna rosme, lai tas dāvā prieku, izturību, spēku, drosmi.
Cien, Arvi Audara kungs!
Sveicam Jūs un IU «Spektrs» kolektīvu 10 gadu darba jubilejā.
Laikraksta «Novadnieks» redakcijas kolektīvs

Lasītāju ievērošanai! Laikraksta nākamais numurs iznāks sestdien, 5. janvārī.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Galēnu pagasta padome aicina darbā santehniķi.
Zvanīt pa tālr. 53-74238, 74273.

Z/s «Ošmala» iepērk visa veida mājlopus audzēšanai un gaļai, aitas un piena teļus dzīvsvārā 0,60-0,70 Ls/kg. Formē subsidiijas.
Tālr. 9128032, 9137055, 78364.

Pārdod
traktoru MTZ-82, arklū. Tālr. 9420319; vienzirga plaujmašīnu Preiļu pag., Korsikovā, Skutelis.

Pērk
plāvēja E-302 riepas. Tālr. 9420319; lāpstu MTZ traktoram, mucu (1,8 t) uz riteņiem. Tālr. 36623; izstrādātas meža lapašādiņas. Tālr. 9410288.

SIA «AIB» pērk liellopus, jaunlopus, zīrgus, aitas, cūkas.
+12%, +18%.
Tālr. 4871185, 9478728, 9445135, 4871804.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 46384, mob. tel. 9161121.

Jaunums!!!
Gāzes apkures un ūdens sildīšanas iekārtas.
Ekspozīcija un konsultācijas SIA «Celmeņi ASK» veikālā Preiļos, Mehanizatoru ielā 2 vai pa tālr. 53-22768.

Pārtrūka stīga, aplusa dziesma,
Pielija sāpju un asaru trauks.
Atvadu brīdi esam kopā ar Ināru Urču, VĪRU smilšu kalniņā pavadot.
Pelēču pamatskolas kolektīvs

Tai tālajā plāvā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.
Atvadu brīdi esam kopā ar mūsu kolēģa Aivara URČA tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.
Preiļu UGD I. maiņas kolektīvs

Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu ciruļa dziesmās,
bēzros un zvaigznēs...
Izsakām dziļu līdzjūtību un skumju brīdi esam kopā ar mūsu kolēģi Staņislavu Urču, negaidīti no BRĀĻA atvadoties.
VID LRI-Preiļu nodaļas kolektīvs

Šajā sāpju un šķiršanās brīdī mūsu patiesa līdzjūtība Aivara URČA tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.
Klasesbiedri un audzinātāja

Caur sniegotu rītu
Tu projām aizgāji klusi,
Baltās un nebartās dienas
Mūža kamolā satinis.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība palīdz pārvarēt bēdu smagumu Inārai un Dagnijai, VĪRU un TĒVU mūžības ceļā pavadot.
VUGD Preiļu nodaļa

...pa mirdzošu staru sargeņģeļi
aiznesa dvēseli Debesu kalnā...
Izsakām līdzjūtību Jasmuižas draudzes vecākajai Terēzijai Sinkevičai sakarā ar MĀTES nāvi.
Draudzes komiteja un koris

Mūžīgu mieru dod viņai, Kungs.
Esam kopā ar Teklu Mukāni, MĀMULIŅU zemes klēpī guldot.
Bijušie darbabiedri

Domājiet par mani, lai ir silti
Arī tad, kad sniegputenis irst.
Neraudiet, ak, mani palicēji —
Milošie nemūžam nedomirst.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību tev, Aivar, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
A/s «Preiļu siers» šoferu kolektīvs